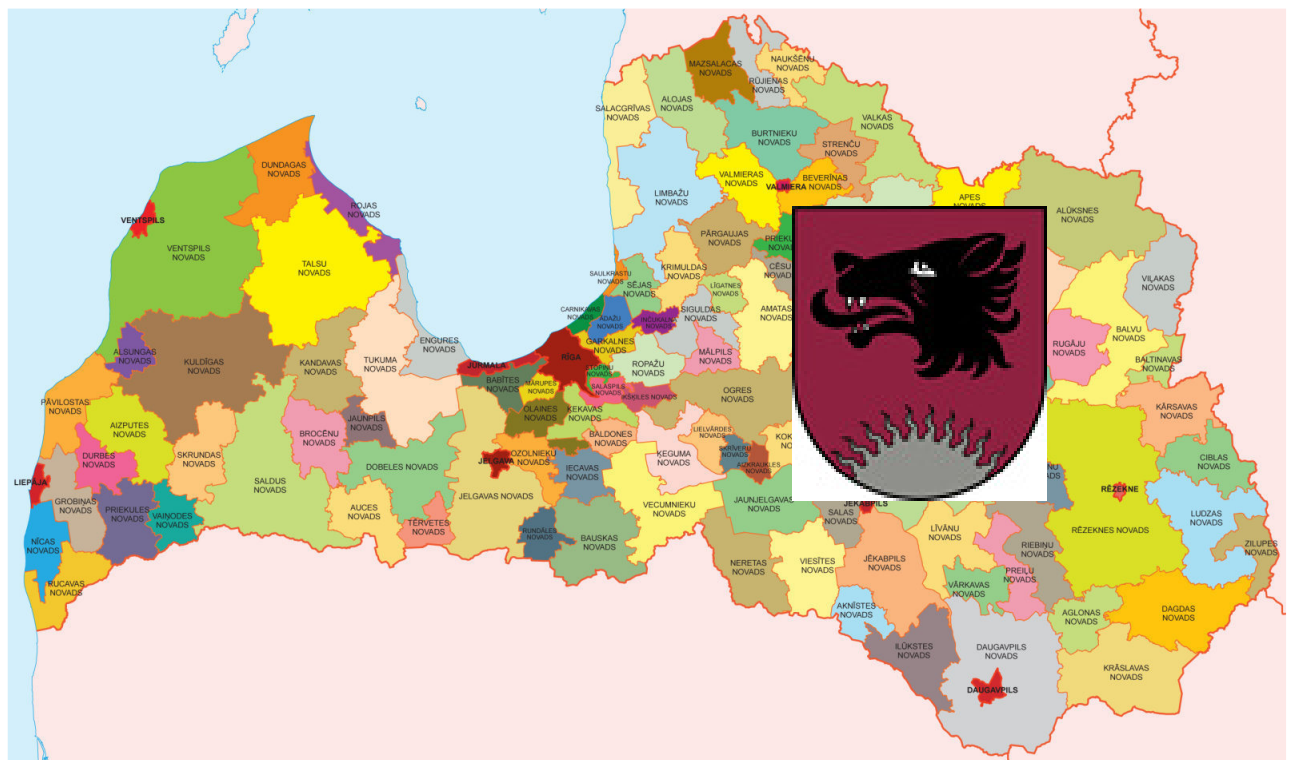

**Balvu novada attīstības programmas 2011.-2017.gadam
īstenošanas uzraudzības ziņojums
par 2016.gadu**

Balvi, 2017

SATURS

Ievads	3
1. Balvu novada vispārīgs sociāli ekonomiskā stāvokļa raksturojums	4
2. Balvu novada attīstības programmas 2011.-2017.gadam ieviešanas rezultāti ..	14
3. Balvu novada ilgtspējīgas stratēģijas līdz 2030.gadam īstenošanas rezultāti	34
4. Secinājumi, priekšlikumi	36

Ievads

Balvu novada attīstības programma 2011.-2017.gadam apstiprināta Balvu novada Domes sēdē 2011.gada 8.septembrī (domes sēdes protokols Nr.17, 35.§).

Vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumentā noteikta Balvu novada attīstības vīzija, attīstības prioritātes un stratēģiskie mērķi, un to sasniegšanai noteiktas rīcības septiņu gadu periodam.

Novada ilgtermiņa prioritāte ir novada konkurētspējas palielināšana.

Attīstības programma ir dokuments Balvu novada pašvaldības rīcību un investīciju mērķtiecīgai plānošanai.

Balvu novada attīstības programma 2011.-2017.gadam izstrādāta divās daļās. Pirmajā daļā ir raksturota novada pašreizējās situācija un veikta SVID analīze. Programmas otrajā daļā noformulēta novada attīstības vīzija, noteikti stratēģiskie mērķi un vidēja un ilgtermiņa prioritātes, uzraudzības kārtība, kā arī izstrādāts rīcības plāns un investīciju programma. Investīciju programma ir stratēģiskajā daļā izvirzīto prioritāšu, to mērķu, pasākumu un rīcību īstenošanas instruments.

Balvu novada attīstības programmā noteiktas 3 attīstības prioritātes:

- Veselīgi domājošs novads (izglītība; kultūra; uzņēmējdarbība un pašvaldības administratīvā kapacitāte);
- Veselīgs novads (aktīvā atpūta, sports, veselības aprūpe, sociālie pakalpojumi);
- Veselīga vide (apkārtējā vide, infrastruktūra, videi draudzīga saimniekošana).

2016. gadā novada pašvaldība vairākkārtīgi aktualizējusi Balvu novada attīstības programmas Investīciju programmu. Precizētas teritoriālo investīciju ietvaros īstenojamās prioritārās projektu idejas, kartogrāfiskais materiāls uzņēmējdarbības atbalstam Eiropas Savienības fondu finansējumam 2014.-2020.gadā.

Balvu novada Domes 2016.gada 12.maija sēdē pieņemts lēmums par Balvu novada attīstības programmas 2018.-2024.gadam izstrādes uzsākšanu. Iepirkuma rezultātā jauno plānošanas dokumentu izstrādās personu apvienība SIA "Konsorts" un SIA "Reģionālie projekti". Līgums par dokumenta izstrādi noslēgts 2016.gada oktobrī, izpildes termiņš 12 mēneši.

Balvu novada ilgtermiņa attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam ir ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments. Tajā noteikts vietējās pašvaldības ilgtermiņa attīstības redzējums, stratēģiskie mērķi, attīstības prioritātes, telpiskās attīstības perspektīva rakstveidā un grafiskā veidā. Balvu novada nākotnes attīstības vīzija ir "Balvu novads 2030. gadā veido Ziemeļlatgales ekonomiskās attīstības, pakalpojumu un pārrobežu sadarbības centru. Novadā ir veselīga un labvēlīga dzīves vide visu vecumu iedzīvotājiem, tajā dzīvo aktīvi cilvēki, kuri veido savu labklājību, radoši apvienojot dabas kapitāla, pierobežas, kultūras mantojuma un jauno tehnoloģiju sniegtās iespējas".

Ilgtermiņa stratēģijā izvirzīti četri stratēģiskie mērķi :

- (1) apturēt iedzīvotāju skaita straujo sarūkšanu,
- (2) paaugstināt nodarbinātības iespējas,
- (3) uzlabot pašvaldību, uzņēmumu un iedzīvotāju sadarbību,
- (4) ilgtermiņā apsaimniekot dabas resursus.

Balvu novada attīstības programma 2011.–2017. gadam un Balvu novada ilgtermiņa attīstības stratēģija līdz 2030. gadam ir sinerģiski dokumenti, jo tos vieno kopīga ilgtermiņa prioritāte – Balvu novada konkurētspējas paaugstināšana palielināšana.

Balvu novada attīstības programmas 2011.-2017.gadam īstenošanas uzraudzības ziņojumam par 2016.gadu ir informatīvs un analītisks raksturs, lai informētu sabiedrību par sasniegtajiem rezultātiem un īstenotajiem pasākumiem, identificētu nepieciešamās darbības un precizējumus attīstības programmas Rīcības plānā un Investīciju programmā. Ziņojuma uzdevums ir veikt attīstības plānošanas dokumenta ieviešanas novērtējumu.

Dokumenta ietvaros sniegta arī ilgtermiņa plānošanas dokumenta – Balvu novada ilgtermiņa stratēģija 2030.gadam- sasniedzamo rādītāju analīze.

Balvu novada vispārīgs sociāli ekonomiskā stāvokļa raksturojums

Balvu novads ir administratīvā teritorija, kas atrodas Latvijas ziemeļaustrumu daļā, Ziemeļlatgalē. Attālums līdz Rīgai 220 km, Rēzeknei 80 km, Daugavpils 170 km, Valmierai 130 km, Pleskavai (Krievija) 150 km, Tartu (Igaunija) 200 km.

2009. gadā īstenojot administratīvi teritoriālo reformu Latvijā izveidots Balvu novads, viens no 110 novadiem valstī. Balvu novada administratīvajā teritorijā ietilpst Balvu pilsēta kā novada administratīvais centrs un 10 pagasti – Balvu, Bērzkalnes, Bērzpils, Briežuciema, Krišjāņu, Kubulu, Lazdulejas, Tilžas, Vectilžas un Vīksnas. Reģionālās nozīmes centrs – Balvu pilsēta; novada nozīmes centrs – Tilžas ciems. Novada platība 1045,21 km².

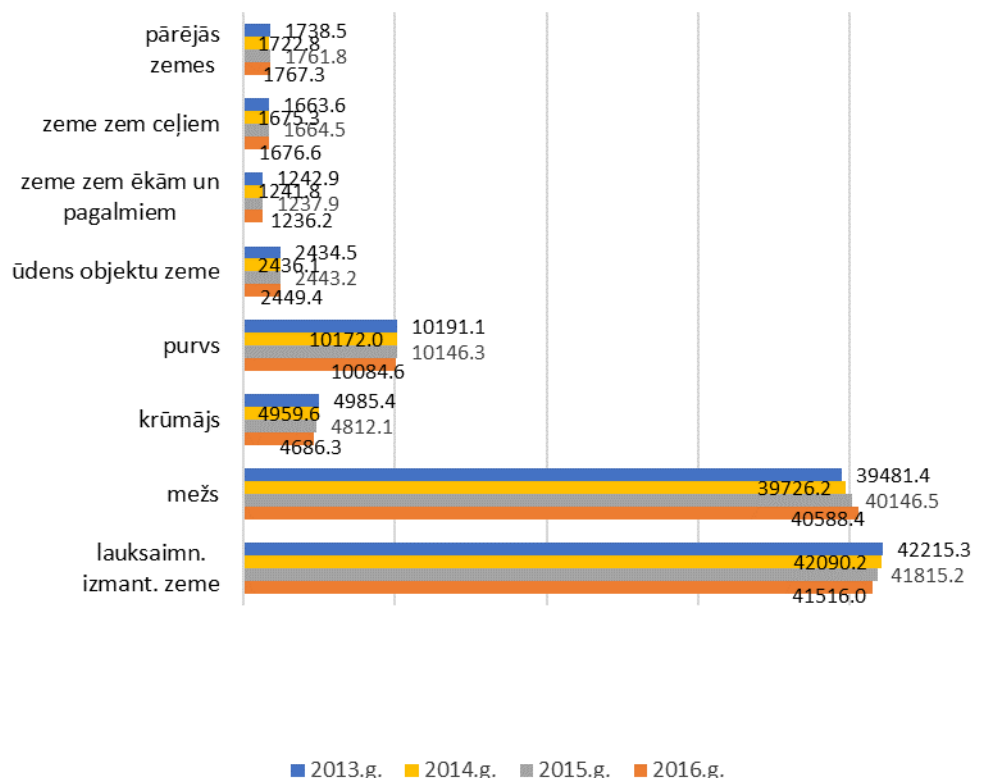
Lai gan novada Balvu pilsētas teritorijas platība ir 5,1 km² jeb 0.5% no novada kopējās teritorijas, tomēr novada administratīvajā centrā dzīvo vairāk kā puse no novadu iedzīvotāju skaita – 2016.gada beigās- 6915 iedzīvotājs (PMLP dati).

Zemes sadalījumā pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām novadā ar vislielāko īpatsvaru ir lauksaimniecības zeme. Tā 2016.gadā aizņem 71.7% no reģistrētajām platībām.

Otras lielākās nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupas “Mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu” īpatsvars ir 25.2%.

2016.gadā no novada zemes kopplatības meži aizņem 39%, lauksaimniecībā izmantojamā zeme 39.9 %, purvi 9.7%, krūmāji 4.5%. Savukārt zeme zem ūdeņiem un zivju dīķiem 2.4% no kopējās novada teritorijas. Analizējot zemju platības sadalījuma izmaiņas pa zemes lietošanas veidiem, secināts, ka laika posmā no 2013.gada līdz 2016.gadam samazinās meža platības, bet pieaug lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības (sīkāk skat. grafisko attēlu *Zemes sadalījums pa lietošanas veidiem 2013. - 2016.gadā Balvu novadā, ha*. Avots: Valsts Zemes dienesta datu bāze).

Zemes sadalījums pa lietošanas veidiem 2013.g. -2016.g. Balvu novadā, ha

Balvu novadā ir vairākas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, Natura 2000 (vienots Eiropas Savienības (ES) nozīmes aizsargājamo teritoriju tīkls) – 4 dabas liegumi: Lubāna mitrājs, Orlovas (Ērgļu) purvs, Stompaku purvi, Sitas un Pededzes paliene.

Novada administratīvais centrs Balvu pilsēta ir reģiona nozīmes centrs un iekļaujas Latgales reģiona austrumu pilsētu tīklā, ko sasaista „Austrumu stīga” – perspektīvs nacionālas nozīmes transporta koridors, kas stiprina pilsētas lomu saskaņā ar tās potenciālu un īpatnībām un uzlabo sociāli ekonomisko situāciju austrumu pierobežā. Transporta koridors sākas no Balvu novada robežas ar Alūksnes novadu starp Liepnu un Kupravu un ir turpinājums Vidzemes ceļu projektam “Ziemeļu stīga”, šķērso Latgali ziemeļu – dienvidu virzienā līdz Krāslavas un Daugavpils novada robežai, savienojoties ar projekta “Dienvidu stīga” ceļiem.

Balvu novads robežojas ar 9 novadiem: Gulbenes, Rugāju, Baltinavas, Viļakas, Kārsavas, Lubānas, Rēzeknes, Madonas un Alūksnes un tos saista dažādas sociāli ekonomiskās saites.

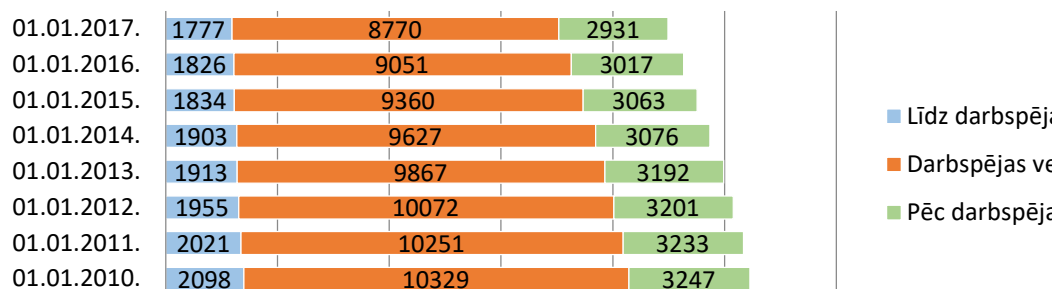
Nozīmīgākie novada teritoriju šķērsojošie valsts ceļi ir P35 Gulbene-Balvi-Viļaka-Krievijas robeža (Vientuļi), P47 Balvi-Kapūne un P 36 Rēzekne-Gulbene, P45 Viļaka-Kārsava.

Balvu pilsēta ir lielākais saimnieciskais centrs Latgales reģiona ziemeļu daļā.

Uz 2017.gada sākumu Balvu novadā pastāvīgi dzīvoja 13478 iedzīvotāji, kas ir par 416 cilvēkiem vai 3% mazāk kā 2015.gadā. Statistiskie materiāli liecina, ka vērojams process – novada iedzīvotāju skaita samazinājuma pieaugums. Laika posmā no 2010.gada līdz 2017.gadam notikušas konsekventas pārmaiņas iedzīvotāju vecuma struktūrā, samazinoties pirms darbības vecuma un darbībasīgā vecuma iedzīvotāju īpatsvaram, bet

palielinoties pēc darbības vecuma iedzīvotāju īpatsvaram (sīkāk skat. attēlu *Iedzīvotāju skaits un struktūra Balvu novadā* Avots: Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde (PMLP) datu bāzes).

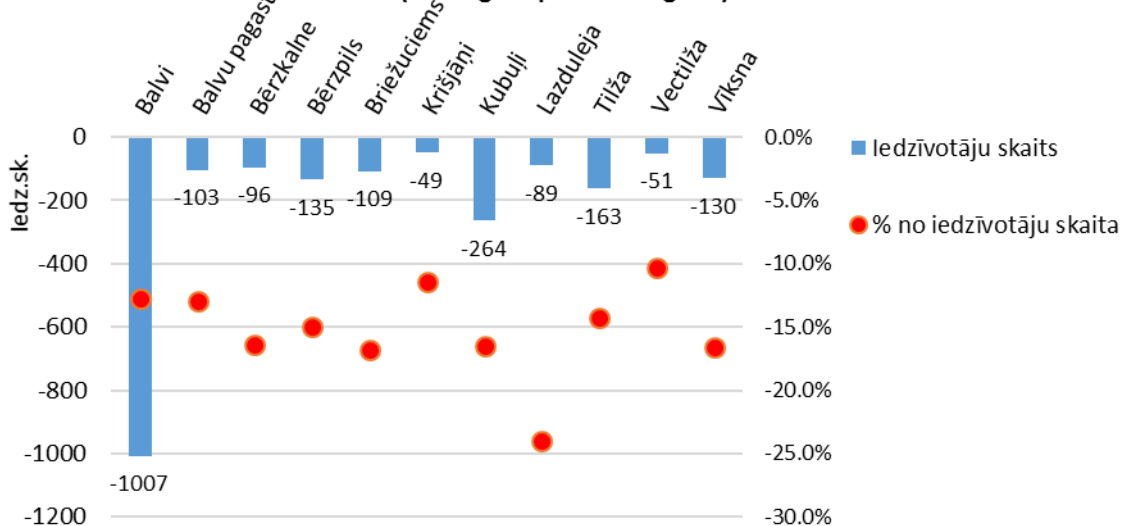
Iedzīvotāju skaits un struktūra Balvu novadā

Analizējot iedzīvotāju skaita izmaiņas novada teritoriālajās vienībās, secināts, ka lielākās cilvēku skaita izmaiņas notikušas Lazdulejas, Briežuciema, Vīksnas, Kubulu un Bērzkalnes pagastos. Laika posmā no 2010.gada līdz 2016.gadam Lazdulejas pagasta iedzīvotāju skaits samazinājies par 24%, Briežuciemā par 16.8%, Vīksnā par 16.6%, Kubulos par 16.5% un Bērzkalnes pagastā par 16.4% (sīkāk skat. attēlu *Iedzīvotāju skaita izmaiņas Balvu novada teritoriālajās vienībās*. Avots: Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde (PMLP) datu bāzes)

Iedzīvotāju skaita izmaiņas Balvu novada teritoriālajās vienībās

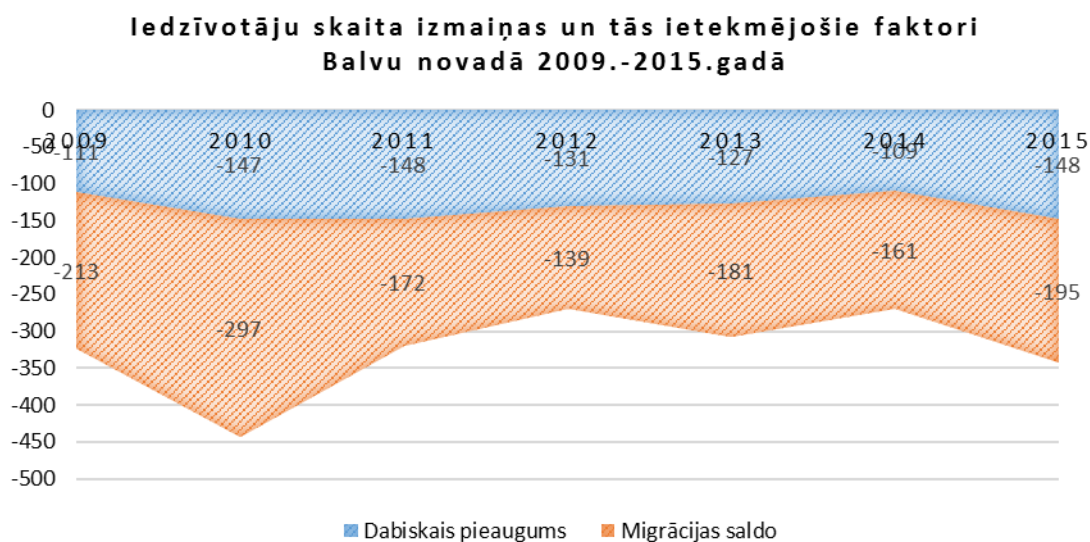
(2016. gads pret 2010. gadu)

Novada iedzīvotāju skaita samazināšanos būtiski ietekmē izbraukušo cilvēku skaits, ilgtermiņa migrācijas rādītāji pastāvīgi ir negatīvi. Izbraukušo ir vairāk kā iebrāukušo novadā, arī 2016.gadā starpība ir -195, pret -161 2015.gadā. Pēdējo reizi pozitīvs rādītājs (iebraucis vairāk kā izbraucis) bijis 1996.gadā.

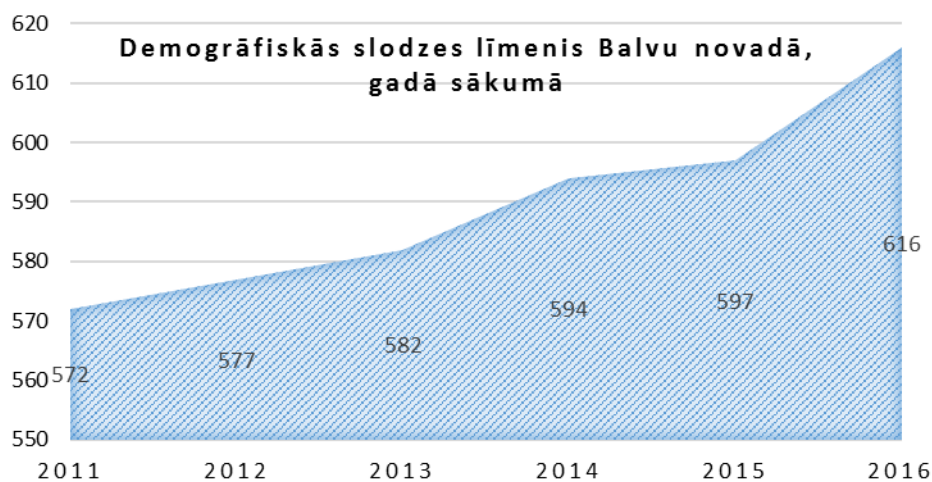
Kopējie demogrāfiskie procesi novadā nav labvēlīgi. Gan iedzīvotāju dabiskais pieaugums, gan migrācijas saldo ir negatīvi. (sīkāk skat. grafisko attēlu *Iedzīvotāju skaita*

izmaiņas un tās ietekmējošie faktori Balvu novadā 2009.-2015.gadā. Avots: CSP statistikas datu bāzes). Prombraucēju skaita pārsvars vēl vairāk palielina spriedzi gan novada demogrāfiskajā situācijā, gan tautsaimniecībā.

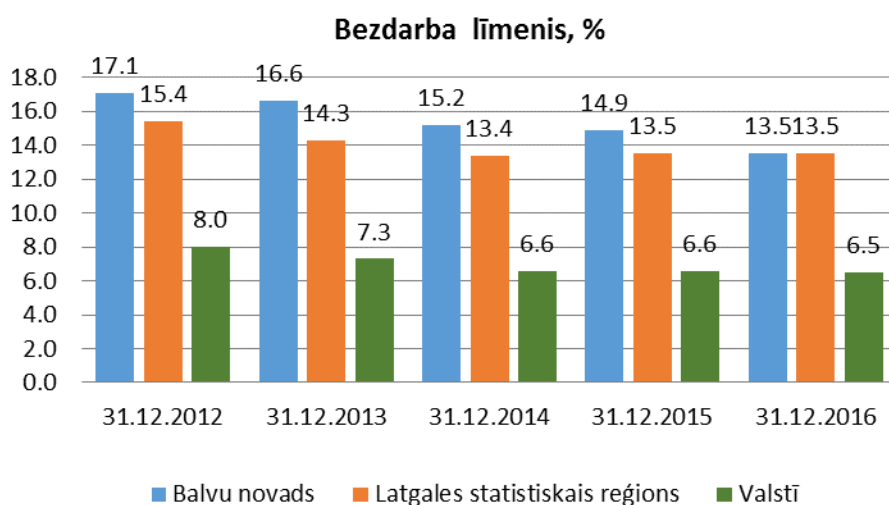
Augusi demogrāfiskā slodze uz iedzīvotājiem darbības vecumā. Rādītājs atspoguļo apgādājamo iedzīvotāju skaitu attiecībā pret darbības vecuma iedzīvotāju skaitu, rēķinot uz 1000 darbības vecuma iedzīvotājiem. 2016.gada sākumā uz katrām 1000 iedzīvotājiem darbības vecumā novadā ir 616 apgādājamie, 2015.gada sākumā – 597 apgādājamie (sīkāk skat. grafisko attēlu *Demogrāfiskās slodzes līmenis Balvu novadā, gada sākumā*. Avots: CSP statistikas datu bāzes).

Diemžēl, demogrāfiskās slodzes negatīvais rādītājs liek konstatēt faktu, ka bērnu un iedzīvotāju darbības vecumā straujāks samazinājums attiecībā pret darbības vecumu pārsniegušo skaitu, norāda uz novada vispārēju novecošanos.

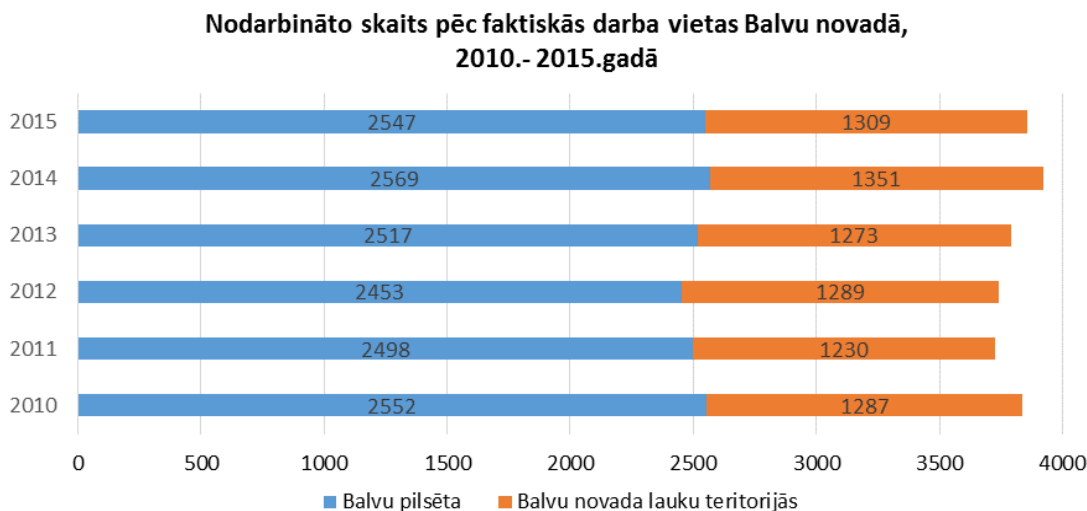
2016.gada nogalē novada administratīvajā centrā – Balvu pilsētā dzīvoja 6915 iedzīvotāji jeb 51.3% no novada iedzīvotājiem, novada teritoriālajās vienībās, pagastos reģistrētas 6563 personas. Balvu pilsētas iedzīvotāju skaits ir noslīdējis zem 7000 (2015.gadā administratīvajā centrā dzīvoja 7109 iedzīvotāji), tomēr pilsētnieku īpatsvars palielinājies novada iedzīvotāju vidū.

Bezdarbs Balvu novadā konsekventi samazinās, tomēr tā līmenis joprojām ir augsts. Valstī bezdarba līmenis samazinājies par 0.1%, Latgales statistikas reģiona teritorijā bezdarba līmenis 2016.gadā nav mainījies, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Balvu novadā bezdarba līmenis samazinājies par 1.4% un ir izlīdzinājies ar Latgales vidējo rādītāju (skat. attēlu *Bezdarba līmenis, %*. Avots: NVA bezdarba statistikas rādītāji).

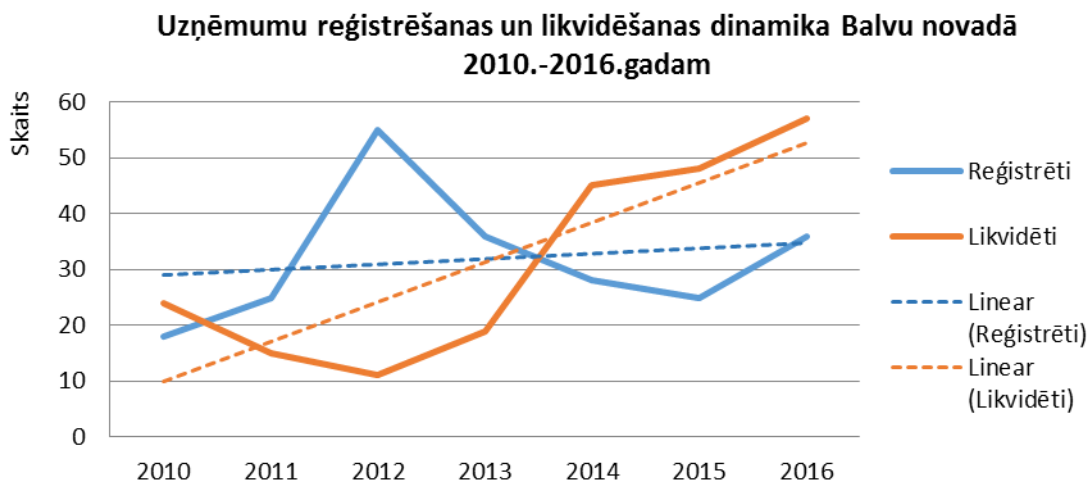
Kopējais bezdarbnieku skaits novadā 2016.gada beigās ir 1058 salīdzinot ar 1213 pagājušajā gadā. Vīriešu bezdarbnieku skaits pārsniedz sieviešu skaitu. Ilgstošie bezdarbnieki- 582 personas.

Lai arī Balvos dzīvo mazliet vairāk kā puse novada iedzīvotājiem, nodarbināto skaits administratīvajā centrā ir 2 reizes augstāks kā novada lauku teritorijās. Sešu gadu laikā proporcija nav mainījiesies (sīkāk skat. grafisko attēlu *Nodarbināto skaits pēc faktiskās darba vietas Balvu novadā, 2010.-2015.gadā*. Avots: CSP statistikas datu bāzes).

Lursoft statistika liecina, ka uz 2016. gada Balvu novadā kopumā reģistrēts 831 uzņēmums, to skaits samazinājies salīdzinot ar 2015.gada rādītājiem.

Balvu novadā reģistrēto uzņēmumu kopējais reģistrētais pamatkapitāls pārsniedz 9 miljonus *euro*.

2016.gadā Balvu novadā reģistrēti 36 jauni uzņēmumi, kas ir par 11 uzņēmumiem vairāk kā 2015.gadā. Pieaudzis likvidēto uzņēmumu skaits, 2016.gadā likvidēti 57 uzņēmumi, par 9 uzņēmumiem vairāk kā iepriekšējā pārskata periodā. Tendence likvidēto uzņēmumu skaitam pārsniegt jaunreģistrēto uzņēmumu skaitu saglabājusies arī šogad, jo līdz 2017.gada maija vidum novadā reģistrēti 9 jauni uzņēmumi, kamēr likvidēti – 20 (avots: Lursoft statistika).

Likvidēto uzņēmumu skaita palielinājumu varētu skaidrot ar Valsts ieņēmumu dienesta pasākumiem uzņēmējdarbības vides sakārtošanai, t.sk. neaktīvo uzņēmumu saimnieciskās darbības apturēšanai vai izslēgšanu no Uzņēmuma reģistra.

Kopumā Balvu novadā reģistrēts 831 uzņēmums, no kuriem 41,2% ir zemnieku saimniecības, bet 36,8% - sabiedrības ar ierobežotu atbildību. (Avots: Lursoft pētījuma dati).

Dominējošās uzņēmējdarbības nozares Balvu novadā, ir lauksaimniecība, aiz kuras seko populārākā biznesa nozare Latvijā – mazumtirdzniecība. Novada kopprodukta pieaugumā būtiska nozīme ir arī uzņēmumiem, kuri darbojas ar kravu pārvadājumiem pa autoceļiem, mežizstrādi un būvniecību.

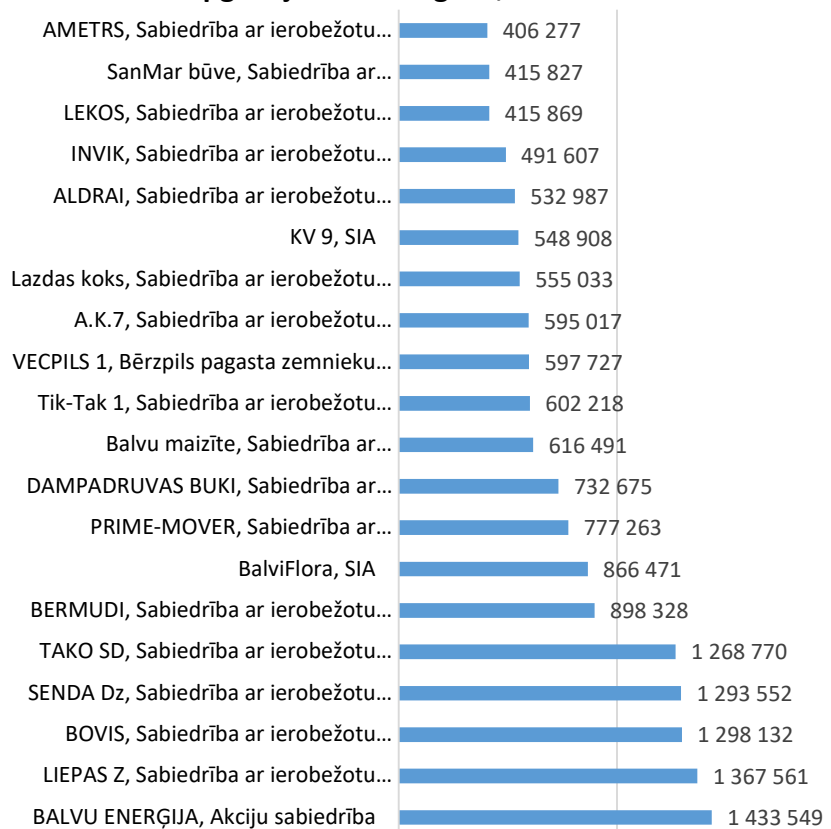
Populārākās uzņēmējdarbības nozares Balvu novadā (Avots: Lursoft pētījuma dati):

1. Jauktā lauksaimniecība;
2. Mazumtirdzniecība;
3. Kravu pārvadājumi pa autoceļiem;
4. Mežizstrāde;
5. Būvniecība.

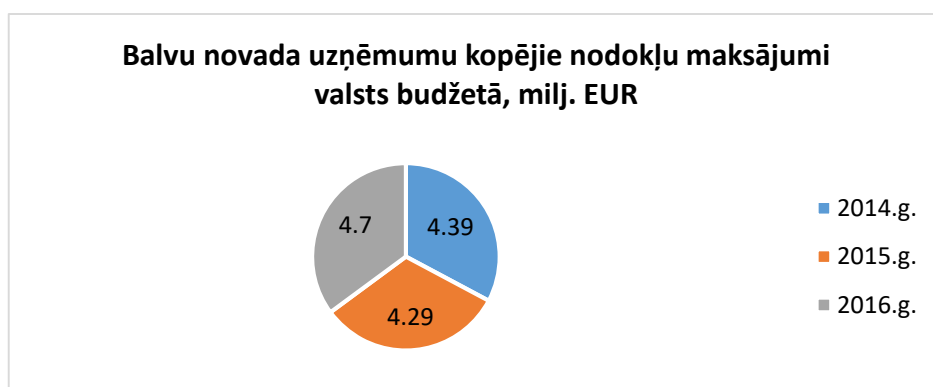
No Balvu novada uzņēmumiem, kas visstraujāk kāpinājuši apgrozījumu, jānosauc SIA KV9- pieaugums 2.2reizes, SIA Lazdas koks pieaugums par 34%, SIA INVIK pieaugums par 31%. Minēto uzņēmumu darbības sfēras ir mežsaimniecība un tehnikas tirdzniecība, kokapstrāde, kravu pārvadājumi (avots: Lursoft statistika).

Balvu novada vislielāko apgrozījumu 2016.gadā sasnieguši šādi uzņēmumi: akciju sabiedrība Balvu enerģija (siltumenerģijas apgāde), SIA Liepas Z (ceļu būvniecība), SIA BOVIS (kurināmā ražošana), SIA SendaDZ (mazumtirdzniecība, ēdināšanas pakalpojumi) (sīkāk skat. grafisko attēlu *Balvu novadā reģistrētie uzņēmumi ar lielāko apgrozījumu 2016.gadā*. Avots: Lursoft statistika). Jāskaidro, ka grafikā nav iekļauts novada lielākais uzņēmums gan pēc apgrozījuma, gan nodarbināto skaita- SIA Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība, kas kā lielais uzņēmums gada pārskatu iesniedz līdz 1.augustam. 2015.gadā minētās apvienības apgrozījums pārsniedza 3.4 milj. *euro*.

Balvu novadā reģistrētie uzņēmumi ar lielāko apgrozījumu 2016.gadā, EUR

Pieaugusi nodokļu nomaksa valsts budžetā 2016.gadā (skat. grafisko attēlu *Balvu novada uzņēmumu kopējie nodokļu maksājumi valsts budžetā*. Avots: Lursoft pētījuma dati).

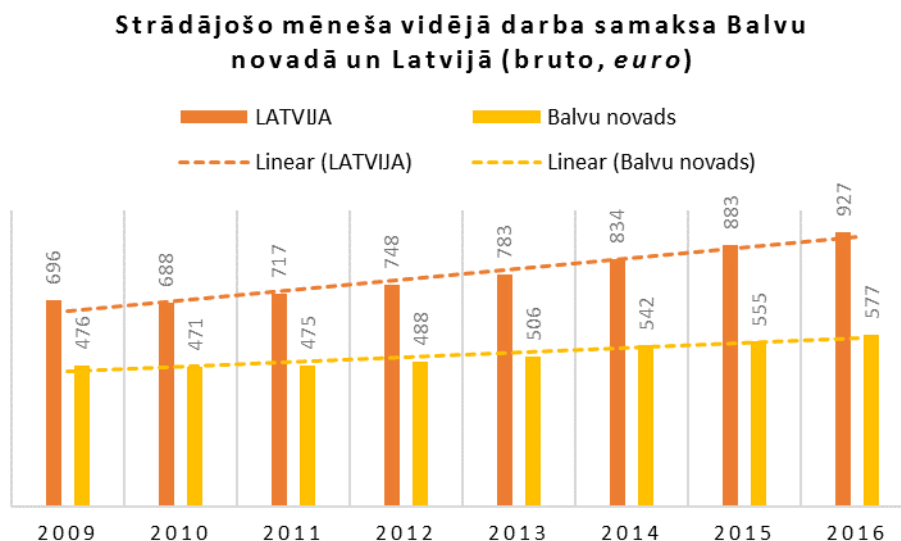

Balvu novada lielākie nodokļu maksātāji pēc 2016.gadā samaksātās kopējās nodokļu summas valsts budžetā:

1. SIA Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība: 1,19 milj.EUR;

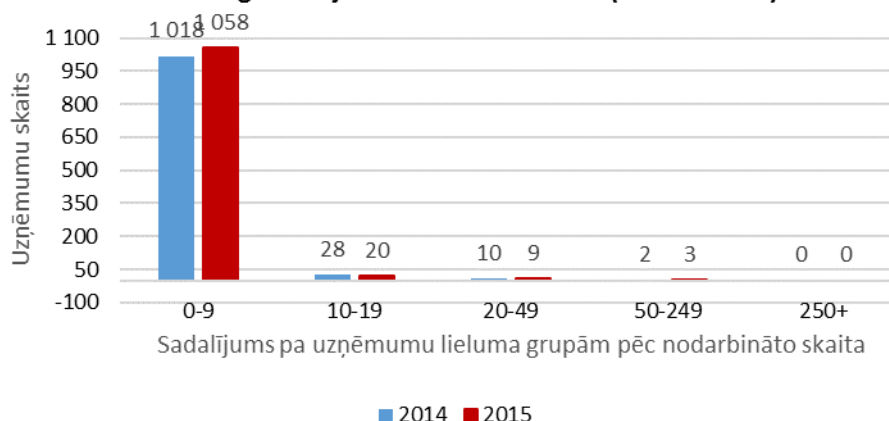
2. AS BALVU ENERĢIJA: 0,38 milj.EUR;
3. SIA BalviFlora: 0,29 milj.EUR;
4. SIA AMETRS: 0,19 milj.EUR;
5. SIA SENDA Dz: 0,16 milj.EUR.

Strādājošo darba samaksa gan novadā, gan valstī konsekventi pieaug gadu no gada. Nodarbināto iedzīvotāju (strādājošie bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu <50) darba alga novadā palielinājusies un strādājošo vidējā darba samaksa mēnesī 2016.gada sākumā ir 577 *euro* un tā pieaugusi par 4%, salīdzinot ar 2015.gadu. Vidējā darba samaksa valstī sasniegusi 927 *euro* un pieaugums pret iepriekšējo gadu ir 5% (skat. grafisko attēlu *Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa (bruto) Latvijā un Balvu novadā*. Avots: CSP datu bāze). Novada un galvaspilsētas strādājošo darba samaksa atšķiras 1.6 reizes un starpība nav mazinājusies.

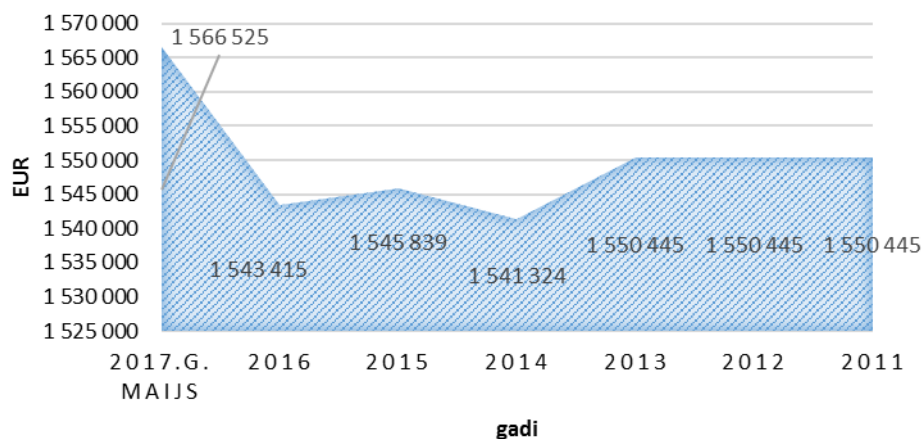
Uzņēmējdarbības nozarēs novadā izteikti dominē mazie uzņēmumi ar nodarbināto skaitu uzņēmumu grupā līdz 9 cilvēkiem, šādu uzņēmumu īpatsvars 2016.gadā ir vēl vairāk pieaudzis (skat. grafisko attēlu *Tirgus sektora ekonomiski aktīvi uzņēmumi Balvu novadā sadalījumā pa uzņēmumu lieluma grupām pēc nodarbināto skaita un galvenajiem darbības veidiem*. Avots: CSP statistikas datubāzes).

**Tirgus sektora ekonomiski aktīvi uzņēmumi Balvu novadā
sadalījumā pa uzņēmumu lieluma grupām pēc nodarbināto
skaita un galvenajiem darbības veidiem (NACE 2. red.)**

Ārvalstu finanšu investīciju apjoms 2016.gadā ir samazinājies, salīdzinot ar 2015.gadu. Ieguldījumu kopsumma ir 1.543 milj. EUR. Kā pozitīvs process jāmin ārvalstu investīciju pieaugums 2017.gada piecos mēnešos, kas sasniedzis 1.566 milj. EUR atzīmi un ir augstākais rādītājs kopš 2011.gada (skat. skat. grafisko attēlu *Ārvalstu finanšu investīciju izmaiņas Balvu novada uzņēmumos*. Avots: Lursoft statistika).

**Ārvalstu finanšu investīciju izmaiņas Balvu
novada uzņēmumos**

Lielākie ārvalstu ieguldītāji ir no Vācijas Federatīvās Republikas 1.5 milj. EUR, Norvēģijas Karalistes 0.055 milj. EUR, Zviedrijas Karalistes 0.030 milj. EUR (avots: Lursoft statistika).

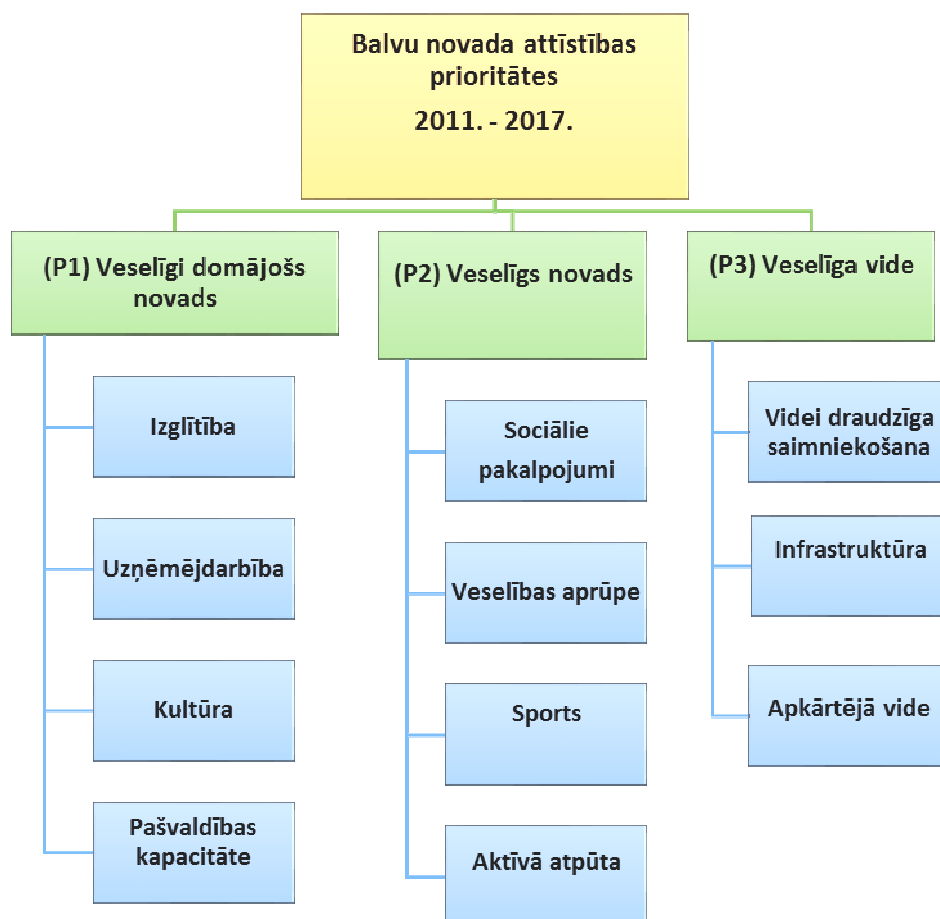
Jāsecina, ka arī 2016.gadā turpinās pakāpeniska uzņēmējdarbības attīstība. Pieaug nodokļu iemaksas, palielinās darba samaksa. Novadā prevalē nodarbināto skaita ziņā nelieli uzņēmumi. Vairumam ekonomiski aktīvo uzņēmumu darbība saistīta ar lauksaimniecību.

Informatīvā ziņojuma turpinājumā izskatītas novada attīstības programmas prioritātes, analizētas rīcības mērķu sasniegšanai un sasniegtie rezultāti, teksta un grafisko attēlu veidā sniegta apkopojosa informācija par novada iedzīvotāju aptaujas rezultātiem.

Pielikumā apkopota Balvu novada attīstības programmas 2011. – 2017.gadam Investīciju programmas aktivitāšu izpilde 2016.gadā.

Balvu novada attīstības programmas 2011.-2017.gadam ieviešanas rezultāti

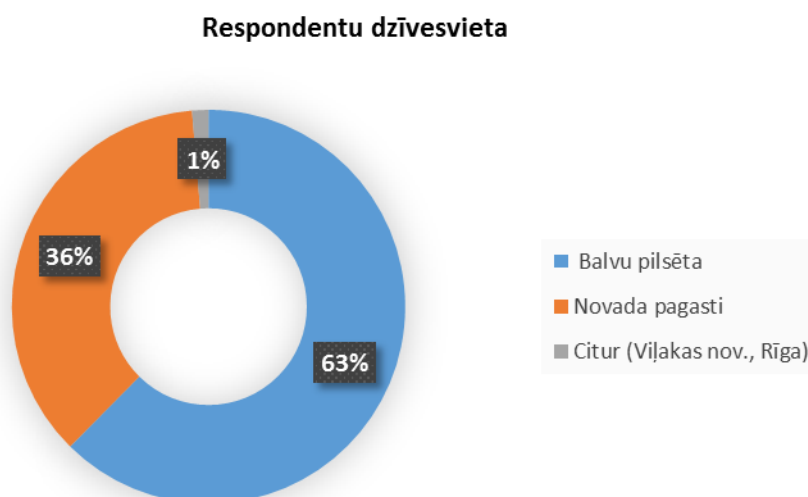
Attīstības programmā, vidēja termiņa plānošanas dokumentā, noteikts novada galvenais ilgtermiņa mērķis – **novada konkurētspējas palielināšana**. Tā īstenošanai noteiktas darbības prioritātes un rīcības (skat. grafisko attēlu *Balvu novada attīstības prioritātes 2011.-2017.*).

Pašvaldībai veicot rīcības noteiktajās vidēja termiņa prioritātēs jāsekmē izglītotu un aktīvu jauniešu, kas iesaistās uzņēmējdarbībā un kopā ar esošajiem novada uzņēmējiem darba vietas novada iedzīvotājiem, piesaisti novadam.

Novada iedzīvotāju viedokļu, priekšlikumu un iebildumu izzināšanai par pašvaldības darbu, dzīves telpas kvalitāti izmantoti aptaujas dati. Laika posmā no 2016.gada decembra līdz 2017.gada februārim, četru nedēļu garumā, noritēja iedzīvotāju aptauja par pašvaldības pakalpojumu pieejamību un kvalitāti novadā. Aptauju veikusi SIA "Reģionālie projekti", jaunas novada attīstības programmas izstrādes ietvaros. Anketēšana notikusi visās administratīvajās vienībās, aptaujā piedalījās 149 respondenti.

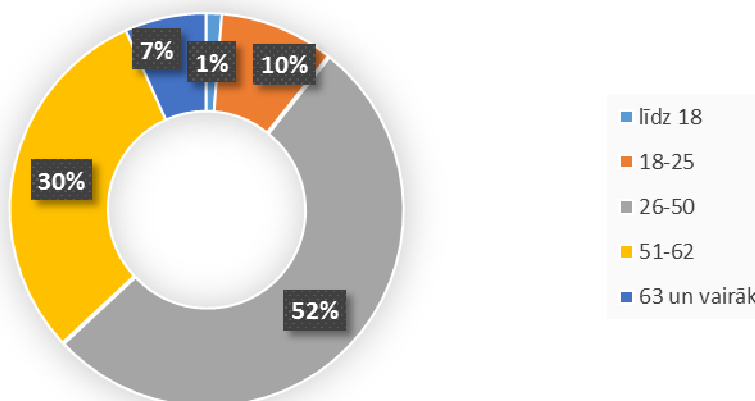
Aptaujas laikā visvairāk respondentu atbildes saņemtas no novada administratīvā centra - Balvu pilsētas iedzīvotājiem (63% no kopējā aptaujas dalībnieku skaita (sīkāk skat.grafisko attēlu *Respondentu dzīvesvieta*)).

Neviens no aptaujas dalībniekiem nestrādā vai nemācās Bērzpils un Lazdulejas pagastos.

Respondentu vecuma struktūrā lielākais īpatsvars ir dalībnieki vecumā no 26 līdz 50 gadiem - 52%, bet vismazāk – vecumā līdz 18 gadiem – 1% no anketu aizpildījušiem. 92% no respondentiem ir vecumā 18 līdz 62 gadiem, iedzīvotāji darbaspējīgā vecumā (skat grafisko attēlu *Respondentu vecuma struktūra, %*).

Respondentu vecuma struktūra, %

Vairāk kā 80 procentiem no respondentiem ir iegūta augstākā un vidējā speciālā izglītība (skat. grafisko attēlu *Respondentu izglītība*).

Respondentu izglītība

pamatizglītība	1	0.7%
vispārējā vidējā	10	6.7%
profesionāli tehniskā, vidējā speciālā	22	14.8%
augstākā izglītība	103	69.1%
nepabeigta augstākā	8	5.4%
mācos skolā	3	2%
studēju	2	1.3%

Neviens no aptaujas dalībniekiem nestrādā vai nemācās Bērzpils un Lazdulejas pagastos.

Anketā iekļauto jautājumu atbildes sniedza analītisko materiālu, lai vērtētu iedzīvotāju viedokļus par pašvaldības darbu, uzņēmējdarbības vidi, kultūras, izglītības un atpūtas iespējām, veselības aprūpi un sociālo pakalpojumu pieejamību. Atbilstoši prioritātēm un darbības jomām apkopots un atspoguļots iedzīvotāju vērtējums.

Prioritātes mērķu vidējā termiņā sasniedzamie rezultāti un rīcību rezultatīvie rādītāji Balvu novadā

Attīstības plānošanas dokumentā noteikti sasniedzamie rezultāti, kas raksturo mērķu īstenošanas pakāpi un attīstības tendences. To izvērtējums ļauj efektīvāk izdarīt secinājumus un analizēt attīstības programmas un tās prioritāšu īstenošanu.

1. Prioritāte -Veselīgi domājošs novads

Prioritātē noteiktie mērķi: izglītības pieejamības un kvalitātes uzlabošana, sakārtota uzņēmējdarbības vide radošas un inovatīvas uzņēmējdarbības attīstībai, nodrošināti kvalitatīvi kultūras pakalpojumi, administratīvo funkciju efektivitātes nodrošināšana.

Izskatot 2016.gada 1.prioritātes īstenošanas raksturojošos rādītājus, secināts, ka no četriem rādītājiem viens- uzņēmumu skaits- ir samazinājies, ar negatīvu attīstības tendences vērtējumu. Statistika liecina, ka ik gadu novadā vairāk uzņēmumu likvidē nekā reģistrē. Negatīvās izmaiņas skaidrojamas ne tik daudz ar tautsaimniecības situācijas pasliktināšanos, kā ar uzņēmējdarbības vides sakārtošanu, piemēram, Valsts ieņēmumu dienesta mērķtiecīgu darbību, izslēdzot no reģistriem uzņēmumus, kuri jau ilgstoši neveic saimniecisko darbību (Lursoft pētījums). Vidējā termiņā sasniedzamā rezultāta izpilde ir apdraudēta (sīkāk skat. tabulu *Prioritātes mērķu vidējā termiņa sasniedzamie rezultāti un rīcību rezultatīvie rādītāji*).

Tūristu skaits 2016.gadā ir palielinājies salīdzinot ar 2015.gadu, taču tas joprojām nav sasniedzis bāzes gada (2011.g.) rādītājus. Apmeklētāju kritums 2014.gadā pēc Balvu novada muzeja daļējas slēgšanas ekspozīciju rekonstrukcijai un Dundenieku keramikas darbnīcas, kas neuzņēma interesentus, jo arī veica rekonstrukcijas darbus, nav kompensējies. Jāatzīmē, ka rādītāju ietekmē uzskaites metodoloģija, jo tūristu skaitu nosaka pēc pakalpojumu sniedzēju informācijas, kas varētu būt aptverošāka un precīzāka. Vidējā termiņā sasniedzamā rezultāta izpilde ir apdraudēta.

Bezdarba līmeņa rādītājs ir ar pozitīvu izmaiņu dinamiku, bet kritiski jāvērtē sasniedzamais rādītājs 2017.gadā – bezdarba līmeņa samazinājums zem 10%. Jāprognozē, ka bezdarba samazinājuma parametri nebūs izpildīti.

Tikai iedzīvotāju ienākuma nodokļa pieaugums uz vienu novada iedzīvotāju jau 2014.gadā pārsniedza septiņgadei noteikto sasniedzamo rezultātu.

Prioritātes mērķu vidējā termiņa sasniedzamie rezultāti un rīcību rezultātie rādītāji:

Prioritāte, mērķis	Vidējā termiņa sasniedzamie rezultāti un bāzes rādītāji	Rīcību īstenošanas rezultātie rādītāji						Datu ieguves avoti
		2012.g. un attīstības tendence	2013.g. un attīstības tendence	2014.g. un attīstības tendence	2015.g. un attīstības tendence	2016.g. un attīstības tendence	2017.g. un attīstības tendence	
(Pr.1.) VESELĪGI DOMĀJĒŠS NOVADS								
<i>Prioritātes mērķis ir attīstīt radošus, inovatīvus, ekonomiski aktīvus cilvēkus, kuri veido uzņēmumus, darba vietas, aktīvu kultūras dzīvi, piesaista tūristus</i>	Bezdarba rādītājs turpina samazināties (2011. gada sākumā 18,7 %). Zem 10 % NVA	17.1%, 2012.gada beigās ↓	16.6%, 31.12.2013. ↓	15.2%, 31.12.2014. ↓	14.9%, 31.12.2015. ↓	13.5%, 31.12.2016. ↓	Zem 10 % ↓	NVA
	Iedzīvotāju ienākuma nodokļa pieauguma tendence ir stabila (IIN ieņēmumi uz vienu iedzīvotāju novada budžetā ir vieni no lielākajiem Latgales reģionā, LVL 155 (EUR221) uz vienu iedzīvotāju 2009. gadā)	LVL 201 (EUR 286) uz vienu iedzīvotāju 2012.gadā. ↑	LVL 219 (EUR 312) uz vienu iedzīvotāju 2013.gadā. ↑	EUR 337 uz vienu iedzīvotāju 2014.gadā. ↑	EUR 356 uz vienu iedzīvotāju 2015.gadā. ↑	EUR 365 uz vienu iedzīvotāju 2016.gadā. ↑	Vairāk kā 15 % pieaugums ↑	Novada pašvaldība
	Mazo uzņēmumu skaita pieaugums (2010.gadā novadā darbojās 813 uzņēmumi, no tiem 297 Balvu pilsētā, 20 kokapstrādē)	871 uzņēmumi ↑	916 uzņēmumi, t.sk. 362 Balvu pilsētā ↑	909 uzņēmumi, t.sk. 362 Balvu pilsētā ↓	880 uzņēmumi ↓	842 uzņēmumi ↓	860 uzņēmumi, 25 kokapstrādē ↑	Lursoft, CSP
	Pieaugošs tūristu skaits Balvu novadā (2010. gadā 22 tūkst. cilvēku) 30 tūkst. cilvēku.	27 tūkst. cilvēku. ↑	27 tūkst. cilvēku. ⇒	22 tūkst. cilvēku. ↓	22.7 tūkst. cilvēku. ↑	24.8 tūkst. cilvēku. ↑	30 tūkst. cilvēku. ↑	TIC

Apzīmējumu skaidrojums:

- ↑ Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu
- ↓ Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu
- ⇒ Nav notikušas izmaiņas
- ⬆️ Pieaugums ar negatīvu vērtējumu
- ⬇️ Samazinājums ar negatīvu vērtējumu

Iedzīvotāju viedokļu izziņošanai, jautājumā par izglītības un kultūras, saimniecisko pakalpojumu un finanšu norēķinu pieejamību, aptaujā ir saņemtas šādas atbildes(skat. grafisko attēlu *Lūdzu novērtējiet, kāda ir šo pakalpojumu un jomu PIEEJAMĪBA Jūsu pilsētā/pagastā*). Kā viena no vispieejamākām jomām ir atzīmēti kultūras un atpūtas pasākumi (61.1%, kritums pret 2015.gadu), nodrošināta sabiedriskā kārtība (apmierināti 65.1% no respondentiem, pieaugums pret 2015.gadu). Vismazāk apmierināti respondenti ir ar šādu pakalpojumu pieejamību- profesionālās izglītības pakalpojumi (35.6%), mūziklītības aktivitātes (35.6%), jauniešu (15-25 gadi) brīvā laika

pavadīšanas iespējas (30.2%) un viszemāk novērtēta uzņēmējdarbības vides (infrastruktūra, teritorijas, ēkas uzņēmējdarbības veikšanai) pieejamība- 28.9%.

Lūdzu, novērtējiet, kāda ir šo pakalpojumu un jomu PIEEJAMĪBA Jūsu pilsētā/pagastā:

Pirmskolas izglītības pakalpojumi

ĻOTI APMIERINA	36		24.2%
APMIERINA	70		47%
NEAPMIERINA	5		3.4%
NAV PIEEJAMS	2		1.3%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	36		24.2%

Vispārējās izglītības pakalpojumi

ĻOTI APMIERINA	25		16.8%
APMIERINA	83		55.7%
NEAPMIERINA	12		8.1%
NAV PIEEJAMS	3		2%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	26		17.4%

Profesionālās izglītības pakalpojumi

ĻOTI APMIERINA	8		5.4%
APMIERINA	53		35.6%
NEAPMIERINA	28		18.8%
NAV PIEEJAMS	17		11.4%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	43		28.9%

Mūžizglītības aktivitātes

ĻOTI APMIERINA	4		2.7%
APMIERINA	53		35.6%
NEAPMIERINA	27		18.1%
NAV PIEEJAMS	21		14.1%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	44		29.5%

Jauniešu (15-25 gadi) brīvā laika pavadīšanas iespējas

ĻOTI APMIERINA	5		3.4%
APMIERINA	45		30.2%
NEAPMIERINA	52		34.9%
NAV PIEEJAMS	1		0.7%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	46		30.9%

Kultūras un atpūtas pasākumi

ĻOTI APMIERINA	18		12.1%
APMIERINA	91		61.1%
NEAPMIERINA	32		21.5%
NAV PIEEJAMS	2		1.3%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	6		4%

Sabiedriskā kārtība		
ĻOTI APMIERINA	3	2%
APMIERINA	97	65.1%
NEAPMIERINA	33	22.1%
NAV PIEEJAMS	1	0.7%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	15	10.1%

Uzņēmējdarbības vide (infrastruktūra, teritorijas, ēkas uzņēmējdarbības veikšanai)

ĻOTI APMIERINA	4	2.7%
APMIERINA	43	28.9%
NEAPMIERINA	49	32.9%
NAV PIEEJAMS	7	4.7%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	46	30.9%

Aptaujas dalībnieki novērtējuši arī pakalpojumu kvalitāti, un visvairāk pozitīvu atsauksmju ir saņemts par pirmsskolas izglītības iestāžu darbu (68.5% respondentu apmierināti un ļoti apmierināti ar pakalpojuma kvalitāti), kultūras pasākumiem (74.5%) un sabiedriskās kārtības nodrošināšanu (70.4%).

Vairums respondentu nav apmierināti ar profesionālās izglītības pakalpojumu kvalitāti (41% ir apmierināti un ļoti apmierināti), mūziklītības aktivitāšu kvalitāti (38.3% ir apmierināti un ļoti apmierināti), jauniešu brīvā laika pavadīšanas kvalitāti (33.6% ir apmierināti un ļoti apmierināti), kā arī uzņēmējdarbības vides kvalitāti (31.6% ir apmierināti un ļoti apmierināti (skat. grafisko attēlu *Lūdzu novērtējiet, kāda ir šo pakalpojumu un jomu KVALITĀTE Jūsu pilsētā/pagastā*).

20. Lūdzu, novērtējiet, kāda ir šo pakalpojumu un jomu KVALITĀTE Jūsu pilsētā/pagastā:

Pirmsskolas izglītības pakalpojumi		
ĻOTI APMIERINA	28	18.8%
APMIERINA	74	49.7%
NEAPMIERINA	6	4%
NAV PIEEJAMS	2	1.3%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	39	26.2%

Vispārējās izglītības pakalpojumi

Vispārējās izglītības pakalpojumi

ĻOTI APMIERINA	25		16.8%
APMIERINA	72		48.3%
NEAPMIERINA	13		8.7%
NAV PIEEJAMS	8		5.4%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	31		20.8%

Profesionālās izglītības pakalpojumi

ĻOTI APMIERINA	8		5.4%
APMIERINA	47		31.5%
NEAPMIERINA	21		14.1%
NAV PIEEJAMS	18		12.1%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	55		36.9%

Mūžizglītības pakalpojumi

ĻOTI APMIERINA	3		2%
APMIERINA	52		34.9%
NEAPMIERINA	17		11.4%
NAV PIEEJAMS	22		14.8%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	55		36.9%

Jauniešu (15-25 gadi) brīvā laika pavadīšanas iespējas

ĻOTI APMIERINA	4		2.7%
APMIERINA	52		34.9%
NEAPMIERINA	44		29.5%
NAV PIEEJAMS	3		2%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	46		30.9%

Kultūras un izklaides pasākumi

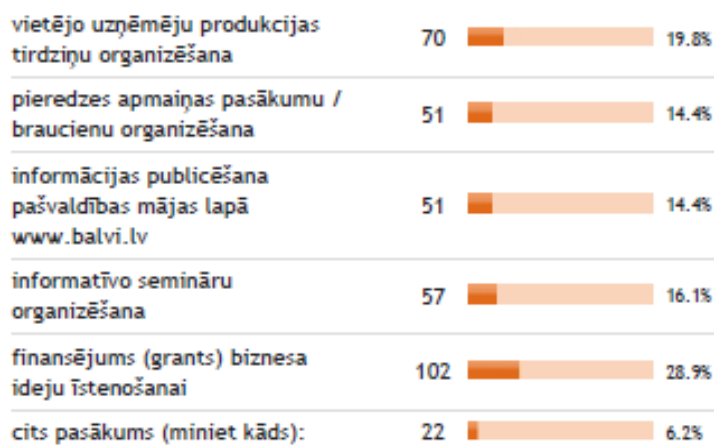
ĻOTI APMIERINA	13		8.7%
APMIERINA	98		65.8%
NEAPMIERINA	26		17.4%
NAV PIEEJAMS	0		0%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	12		8.1%

Sabiedriskās kārtības nodrošināšana

ĻOTI APMIERINA	6		4%
APMIERINA	99		66.4%
NEAPMIERINA	26		17.4%
NAV PIEEJAMS	4		2.7%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	14		9.4%

Respondentiem, atbildot uz jautājumu par nepieciešamākajiem atbalsta pasākumiem uzņēmējdarbības veicināšanai, kā nozīmīgāko atzīmējuši finansējumu(grantu) biznesa ideju īstenošanai (28.9% no atbilžu skaita), vietējo uzņēmēju produkcijas tirdziņu organizēšanu (19.8%) un informatīvo semināru organizēšanu (16.1% no atbilžu kopskaita), (sīkāk skat. grafisko attēlu *Kādi atbalsta pasākumi uzņēmējdarbības veicināšanai ir visnepieciešamākie?*). Respondentu atbildes pārliecinoši rāda, ka pašvaldībā jāizstrādā un jāievieš grantu sistēma biznesa ideju īstenošanai.

Kādi atbalsta pasākumi uzņēmējdarbības veicināšanai ir visnepieciešamākie? (vairākas atbildes iespējamās)

Prioritātes 1 - VESELĪGI DOMĀJOŠS NOVADS – mērķu: attīstīt radošus, inovatīvus, ekonomiski aktīvus cilvēkus, kuri veido uzņēmumus, darba vietas, aktīvu kultūras dzīvi, piesaista tūristus, īstenošanas aktivitātes:

Īstenoti projekti

“Jaunatnes iniciatīvu centra izveide Balvu novadā”
"Dzimis Balvos" ,IZM Jaunatnes politikas valsts programma
Darbnīca ar Meistaru (keramikas meistarū Ēvaldu Vasiļevski)
IV Starptautiskais deju festivāls "Eima, Eima"
Sitaminstrumentu iegāde orķestrim
"Latgales ceļš pretī Latvijas valstij (1915.-1920.)", lektorijs Ziemeļlatgales kultūras un izglītības darbiniekiem
Ziemeļlatgales etnogrāfisko deju programmas izstrāde (Balvu, Baltinavas, Rugāju novada kolektīviem)
Viktora Iljeva meistarklase teātra aktieriem un režisoriem Balvos
17.kamermūzikas festivāls Balvos
Videomateriālu pievienošana Balvu reģiona Kultūrvēstures datu bāzes ierakstiem
Grāmatas par Briežuciemu, sagatavošana un izdošana
Interaktīvās tāfeles iegāde Balvu pirmsskolas izglītības iestādei "Sienāzītis"

Interaktīvās tāfeles iegāde Bērzkalnes pirmsskolas izglītības iestādei
Balvu Valsts ģimnāzijas muzeja telpu aprīkojums
Balvu novada jauno uzņēmēju pasākumu organizēšana Balvu novada pašvaldības aģentūrā "Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centrs"
"What is different and what is common?", Ziemeļvalstu un Baltijas valstu izglītības programmas Nordplus projekts
"Skrienam līdzī vājam - pretī veselīgam dzīvesveidam", SIA LMT finansēts projekts
Tilžas katoļu baznīcas 3 logu restaurācija, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas finansējums draudzei
Latvijas-Krievijas pārrobežu projekts „Pasargāt, lai nepazaudētu - kultūras mantojuma saglabāšana”
Latvijas -Lietuvas-Baltkrievijas pārrobežu projekts Museum Gateway
Projekts "Valsts un pašvaldības vienotā klientu apkalpošanas centra izveide Balvos"

Uzsākta un turpinās projektu īstenošana

Loba doba Ziemeļlatgolā jeb atklāj dabas pētnieku sevī
"PROTI un DARI"
"Arhitektūras pieminekļa "Bēržu kapu kapliča" atjaunošana"
Velomaršrutu izveide un attīstība Balvu novadā
Learning without limits, ERASMUS+ projekts
Effective Methods for Strengthening the Learning Process in Teaching Science, ERASMUS+ projekts
Innovative of methods of teaching languages and culture, Nordplus Junior programmas projekts
Starptautu mobilitātes - moderns ceļš uz profesionālo pilnveidi, ERASMUS+ projekts
Move your body and mind- healthy lifestyle for adolescents, ERASMUS+ projekts
18.gs. Ziemeļlatgales tērpa atdarinājuma komplekts jauniešu deju kopai "Rika", sadarbības projekts ar NVO, ELFLA projekts
Saksofonu iegāde Tautas pūtēju orķestrim "Balvi", sadarbības projekts ar NVO, ELFLA projekts

2016.gadā īstenots 21 projekts un turpinās 11 projekti, lai nodrošinātu kvalitatīvu izglītības un kultūras vides pieejamību, sekmētu uzņēmējdarbību.

2. Prioritāte -Veselīgs novads

Prioritātē noteikti šādi mērķi: sociālo un veselības pakalpojumu pieejamības nodrošināšana, sporta un veselīgas atpūtas pakalpojumu pieejamības nodrošināšana.

Prioritātes mērķu vidējā termiņa sasniedzamie rezultāti un rīcību
rezultatīvie rādītāji:

Prioritāte, mērķis	Vidējā termiņa sasniedzamie rezultāti un bāzes rādītāji	Rīcību īstenošanas rezultatīvie rādītāji						Datu ieguves avoti
		2012.g. un attīstības tendence	2013.g. un attīstības tendence	2014.g. un attīstības tendence	2015.g. un attīstības tendence	2016.g. un attīstības tendence	2017.g. un attīstības tendence	
(Pr.2.) VESELĪGS NOVADS								
<i>Prioritātes mērķis ir nodrošināt iedzīvotājiem nepieciešamos sociālos un veselības pakalpojumus, kā arī veicināt veselīgu dzīves veidu attīstot sporta un veselīgas atpūtas pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem un tūristiem.</i>	Iedzīvotāju skaits nesamazinās (2011. gada sākumā 15505 iedzīvotāji)	14 972 iedzīvotāji (2012. gada beigās) ↓	14 606 iedzīvotāji (2013. gada beigās) ↓	14 257 ↓	13 894 ↓	13 478 ↓	15 510 iedzīvotāji ⇒	CSP
	Iedzīvotājiem ir nodrošināti plaša spektra kvalitatīvi aktīvās atpūtas un sporta pakalpojumi (2010. gada aptauja – nepieciešami aktīvās atpūtas un sporta pakalpojumu pieejamības uzlabojumi, īpaši jauniešiem)	Nav datu	39.4% no respondentiem pozitīvi vērtē atpūtas un sporta pasākumu pieejamību ↑	56.2% no respondentiem pozitīvi vērtē atpūtas un sporta pasākumu pieejamību ↑	55.5% no respondentiem pozitīvi vērtē atpūtas un sporta pasākumu pieejamību ↑	60.4% no respondentiem pozitīvi vērtē atpūtas un sporta pasākumu pieejamību ↑	Iedzīvotāju apmierinātība ar kultūras un sporta jomu ↑	Iedzīvotāju aptauja
	Iedzīvotājiem ir nodrošināti kvalitatīvi nepieciešami sociālie un veselības aprūpes pakalpojumi (2010. gada aptauja – iedzīvotāju uzsver, ka nepieciešami uzlabojumi)	Nav datu	15.5% no respondentiem vispozitīvāk vērtē sociālo pakalpojumu pieejamību un veselības jomu ↑	50.6% no respondentiem pozitīvi vērtē sociālo pakalpojumu pieejamību un veselības aprūpes pieejamību dzīvesvietā ↑	53.2% no respondentiem pozitīvi vērtē sociālo pakalpojumu pieejamību un 49.4% veselības aprūpes pieejamību dzīvesvietā ↑	49% no respondentiem pozitīvi vērtē sociālo pakalpojumu pieejamību un 61.8% veselības aprūpes pieejamību ↑	Iedzīvotāju apmierinātība ar sociālo un veselības jomu ↑	Iedzīvotāju aptauja

Apzīmējumu skaidrojums:

Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu

Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu

Nav notikušas izmaiņas

Pieaugums ar negatīvu vērtējumu

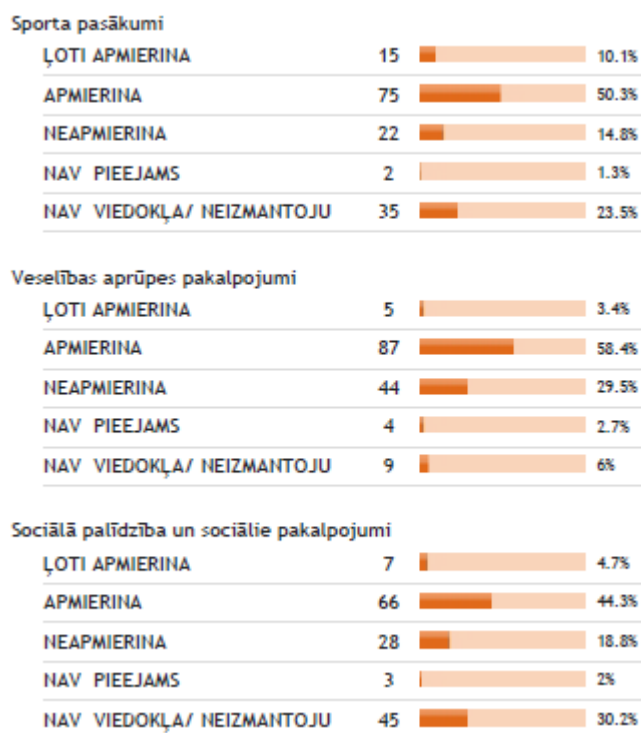
Samazinājums ar negatīvu vērtējumu

Otrās prioritātes mērķa īstenošanas rezultatīvo rādītāju attīstības tendences norāda, ka, lai arī ar pakalpojumu pieejamību iedzīvotāju apmierinātība pieaug, iedzīvotāju skaita sarukšanu tas nemazina, un iedzīvotāju skaita izmaiņas ar negatīvu tendenci mērķtiecīgi turpinās. Pašvaldības pasākumi iedzīvotāju dzīves vides un kvalitātes nodrošināšanai nespēj ietekmēt iedzīvotāju dabiskās un mehāniskās kustības rādītājus.

Iedzīvotāju aptaujas rezultātu vērtējums, īstenojot 2.prioritātes rezultātīvos rādītājus.

Kopumā respondenti pozitīvi vērtējuši veselības aprūpes, sociālo pakalpojumu un sporta pasākumu pieejamību. Ļoti apmierināti un apmierināti ar sporta pasākumu pieejamību ir 60.4% aptaujāto, ar veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību 61.8% un sociālo pakalpojumu pieejamību apmierināti 49% respondentu (zemāk skat. grafisko attēlu *Lūdzu novērtējiet, kāda ir šo pakalpojumu un jomu PIEEJAMĪBA Jūsu pilsētā/pagastā*).

Lūdzu, novērtējiet, kāda ir šo pakalpojumu un jomu PIEEJAMĪBA Jūsu pilsētā/pagastā:

Aptaujas dalībnieku atbildes uz jautājumu par pakalpojumu kvalitāti (skat. grafisko attēlu *Lūdzu novērtējiet, kāda ir šo pakalpojumu un jomu KVALITĀTE Jūsu pilsētā/pagastā*) norāda, ka 64.4% no respondentiem ļoti apmierina un apmierina veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāte, 56.3% sociālās palīdzības pakalpojumu un 61.8% sporta pasākumu kvalitāte.

Jābilst, ka par veselības aprūpes kvalitāti respondenti atbildējuši neviennozīmīgi, jo 26.2% snieguši arī negatīvu vērtējumu (sīkāk skat. grafisko attēlu *Lūdzu novērtējiet, kāda ir šo pakalpojumu un jomu KVALITĀTE Jūsu pilsētā/pagastā*).

. Lūdzu, novērtējiet, kāda ir šo pakalpojumu un jomu KVALITĀTE Jūsu pilsētā/pagastā:

Sporta pasākumi

ĻOTI APMIERINA	15	10.1%
APMIERINA	77	51.7%
NEAPMIERINA	22	14.8%
NAV PIEEJAMS	2	1.3%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	33	22.1%

Veselības aprūpes pakalpojumi

ĻOTI APMIERINA	7	4.7%
APMIERINA	89	59.7%
NEAPMIERINA	39	26.2%
NAV PIEEJAMS	3	2%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	11	7.4%

Sociālā palīdzība un sociālie pakalpojumi

ĻOTI APMIERINA	6	4%
APMIERINA	78	52.3%
NEAPMIERINA	19	12.8%
NAV PIEEJAMS	2	1.3%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	44	29.5%

Prioritātes 2 - VESELĪGS NOVADS – mērķu: nodrošināt iedzīvotājiem nepieciešamos sociālos un veselības pakalpojumus, kā arī veicināt veselīgu dzīves veidu attīstot sporta un veselīgas atpūtas pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem un tūristiem, īstenošanas aktivitātes:

Īstenoti projekti

Profesionāla sociālā darba attīstība pašvaldībās, sadarbības projekts
Aktīvās nodarbinātības pasākums 2016.gadā „Algotie pagaidu sabiedriskie darbi pašvaldībās”, sadarbībā ar NVA
„Sports un bērnu fiziskā sagatavotība – Balvu novada pašvaldības prioritāte”. Sporta inventāra iegāde izglītības iestādēm
Velomaršruta „Rypoj vasals!” izstrāde, sadarbības projekts ar Rugāju, Viļakas, Baltinavas un Kārsavas pašvaldībām

Uzsākta un turpinās projektu īstenošana

“Daudzfunkcionālā laukuma izveidošana” (Hokeja laukums,) sadarbība ar biedrību "Austrumvilki"
Deinstitucionalizācijas pasākumu īstenošana Latgales reģionā, Eiropas Sociālais fonda sadarbības projekts
Velomaršrutu izveide un attīstība Balvu novadā, ELFLA finansēts projekts

2016.gadā īstenotas četras 2.prioritātes projektu aktivitātes, turpinās trīs projekti.

3. Prioritāte - Veselīga vide

Prioritātē 3 noteikti šādi mērķi: videi draudzīga saimnieciska darbība, lauku un pilsētas zaļo teritoriju sakopšana un izmantošana.

Prioritātes mērķu vidējā termiņa sasniegtie rezultāti un rīcību rezultātīvie rādītāji:

Prioritāte, mērķis	Vidējā termiņā sasniegtie rezultāti un bāzes rādītāji	Rīcību īstenošanas rezultātīvie rādītāji						Datu ieguves avoti
		2012.g. un attīstības tendence	2013.g. un attīstības tendence	2014.g. un attīstības tendence	2015.g. un attīstības tendence	2016.g. un attīstības tendence	2017.g. un attīstības tendence	
(Pr.3.) VESELĪGA VIDE								
<i>Prioritātes mērķis ir novadā veidot veselīgu un kvalitatīvu dzīves vides telpu, nodrošināt dzīves kvalitāti.</i>	Sakopta pilsētas un ciemu zaļā teritorija.	Sakopta pilsētas un ciemu zaļā teritorija.	Turpinās pilsētas un ciemu zaļo teritoriju labiekārtošana	Turpinās pilsētas un ciemu zaļo teritoriju labiekārtošana. (8.3% aptaujas respondentu atbildēs norādīts par apstādījumu, skvēru paplašināšanas nepieciešamību)	Turpinās pilsētas un ciemu zaļo teritoriju labiekārtošana (6.7% aptaujas respondentu atbildēs norādīts par apstādījumu, skvēru paplašināšanas nepieciešamību)	Projekta „Pašvaldību labie darbi parkos Latvijas simtgadei” ietvaros Jaunatnes parkā Balvos iestādīti 28 koki un košumkrūmi	Labiekārtoti pilsētas parki un skvēri	Novada dome; Iedzīvotāju aptauja
	Neizmantoto lauksaimniecības zemju platības samazinājums (2010. gadā neapstrādātā LIZ ir 6430 ha jeb 15%)	5280 ha jeb 13%	7385 ha jeb 18%	8450 ha jeb 21%	6675 ha jeb 16.3%	7752 ha jeb 19.1%	Vairāk kā 20% samazinājums	Latvijas lauku saim. uzskaites tīkls
	Energoefektivitāte pašvaldībās iestāžu ēkās (20% procenti ēku)	20% ēku	43% ēku	43% ēku	45% ēku	46.7% ēku	60% ēku	Novada dome
	Lauksaimniecības un amatniecības sasaiste ar tūrismu (10 pakalpojumu piedāvātāji tūristiem 2010. gadā)	13 pakalpojumu piedāvātāji tūristiem	16 pakalpojumu piedāvātāji tūristiem	17 pakalpojumu piedāvātāji tūristiem	28 pakalpojumu piedāvātāji tūristiem	28 pakalpojumu piedāvātāji tūristiem	20 pakalpojumu piedāvātāji tūristiem	TIC
	Sakārtota ceļu un ielu infrastruktūra	Tiek veikta ceļu un ielu infrastruktūras sakārtošana	Turpinās ceļu un ielu infrastruktūras sakārtošana (pēc aptaujas rezultātiem viena no jomām ar vispozitīvākām pārmaiņām)	Turpinās ceļu un ielu infrastruktūras sakārtošana	Turpinās ceļu un ielu infrastruktūras sakārtošana	2016.g. rekonstruēts 0.3km posms ar melno segumu Sporta ielā, Balvos; rekonstruēts 0.6km ceļa posms ar melno segumu Bērzpīlī	Visi ciemu centri sasniedzami pa asfalta seguma ceļu. Pilsētas ielu kvalitāte ir apmierinoša (aptaujas rezultāti)	Novada dome

Apzīmējumu skaidrojums:

↑	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu
⇓	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu
⇒	Nav notikušas izmaiņas
↑	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu
⇓	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu

Trešās prioritātes mērķu īstenošanai noteikti 5 rezultatīvie rādītāji. 2016.gadā sasniegti šādi pozitīvi rezultāti un uzlaboti rādītāji - ceļu un ielu infrastruktūras sakārtošanā, veikti energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi pašvaldības ēkās. Tomēr 2017.gada rezultatīvā rādītāja izpilde ir apdraudēta, nav melnā seguma ceļu savienojuma ar pagastu centriem Krišjānos un Vectilzā, arī ēku siltināšanas pasākumu pieauguma iespējamība 2017.gadā par 13.3% ir neliela.

2016.gadā palicis nemainīgs tūrisma pakalpojumu piedāvātāju skaits, taču kopš 2015.gada vidēja termiņa rezultatīvais rādītājs ir pārsniegts.

Diemžēl pārskata gadā ir palielinājušās neizmantoto lauksaimniecības zemju platības, arī šī rādītāja izpilde ir apdraudēta. Rādītāja pasliktināšanos varētu skaidrot ar kritēriju maiņu apstrādātai zemei, kā arī lauksaimnieciskās darbības stingrāku kritēriju noteikšana lauksaimniekiem.

2016.gadā papildināti koku un krūmu stādījumi parkā, kas norāda par jomas uzraudzību un pilnveidošanu (sīkāk skat. tabulu *Prioritātes mērķu vidējā termiņa sasniegtie rezultāti un rīcību rezultatīvie rādītāji*).

Iedzīvotāju veiktajā aptaujā sniegts vērtējums par komunālās infrastruktūras, saimniecisko pakalpojumu pieejamību.

Respondenti ir apmierināti ar pasta pakalpojumu pieejamību (vērtējums labi un ļoti labi 85.3%), ar interneta nodrošinājumu – 86.6%. Taču aptaujas dalībnieki kritiski vērtēja banku pakalpojumu pieejamību (neapmierina 36.9%), sabiedriskā transporta pieejamību (neapmierina 29.5%), atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma pieejamību (neapmierina 28.2%) (sīkāk skat. grafisko attēlu *Lūdzu novērtējiet kāda ir šo pakalpojumu un jomu PIEEJAMĪBA Jūsu pilsētā/pagastā*).

Lūdzu, novērtējiet, kāda ir šo pakalpojumu un jomu PIEEJAMĪBA Jūsu pilsētā/pagastā:

Sabiedriskā transporta pieejamība

ĻOTI APMIERINA	4		2.7%
APMIERINA	61		40.9%
NEAPMIERINA	44		29.5%
NAV PIEEJAMS	2		1.3%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	38		25.5%

Centralizētā ūdensapgāde

ĻOTI APMIERINA	8		5.4%
APMIERINA	79		53%
NEAPMIERINA	24		16.1%
NAV PIEEJAMS	5		3.4%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	33		22.1%

Centralizētā kanalizācija

ĻOTI APMIERINA	8		5.4%
APMIERINA	75		50.3%
NEAPMIERINA	22		14.8%
NAV PIEEJAMS	6		4%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	38		25.5%

Centralizētā siltumapgāde

ĻOTI APMIERINA	3		2%
APMIERINA	56		37.6%
NEAPMIERINA	24		16.1%
NAV PIEEJAMS	11		7.4%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	55		36.9%

Atkritumu apsaimniekošana

ĻOTI APMIERINA	13		8.7%
APMIERINA	80		53.7%
NEAPMIERINA	42		28.2%
NAV PIEEJAMS	0		0%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	14		9.4%

Pasta pakalpojumi

ĻOTI APMIERINA	22		14.8%
APMIERINA	105		70.5%
NEAPMIERINA	15		10.1%
NAV PIEEJAMS	0		0%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	7		4.7%

Banku pakalpojumi

ĻOTI APMIERINA	3		2%
APMIERINA	56		37.6%
NEAPMIERINA	55		36.9%
NAV PIEEJAMS	26		17.4%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	9		6%

Interneta pakalpojumi		
ĻOTI APMIERINA	25	16.8%
APMIERINA	104	69.8%
NEAPMIERINA	18	12.1%
NAV PIEEJAMS	0	0%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	2	1.3%

Iedzīvotāji vērtējuši arī pakalpojumu kvalitāti komunālo un saimniecisko pakalpojumu jomā. Aptaujas dalībnieki ir samērā apmierināti ar komunālo pakalpojumu (centralizēto ūdensapgādi, kanalizāciju), ielu apgaismojuma, atkritumu apsaimniekošanas, ielu un ceļu stāvokļa, sabiedriskā transporta pakalpojumu kvalitāti. Tomēr jāsecina, ka arī ievērojams respondentu īpatsvars ir neapmierināti ar nosauktajiem pakalpojumiem – ielu apgaismojuma kvalitāte neapmierina 22,1% respondentu, sabiedriskā transporta pakalpojumu kvalitāte – neapmierināti 22.8%, atkritumu apsaimniekošanas kvalitāte – neapmierināti – 20.8%, ielu un ceļu, gājēju pāreju stāvoklis neapmierina 35.6% (sīkāk skat. grafisko attēlu par pakalpojumu un jomu KVALITĀTI pilsētā/pagastā).

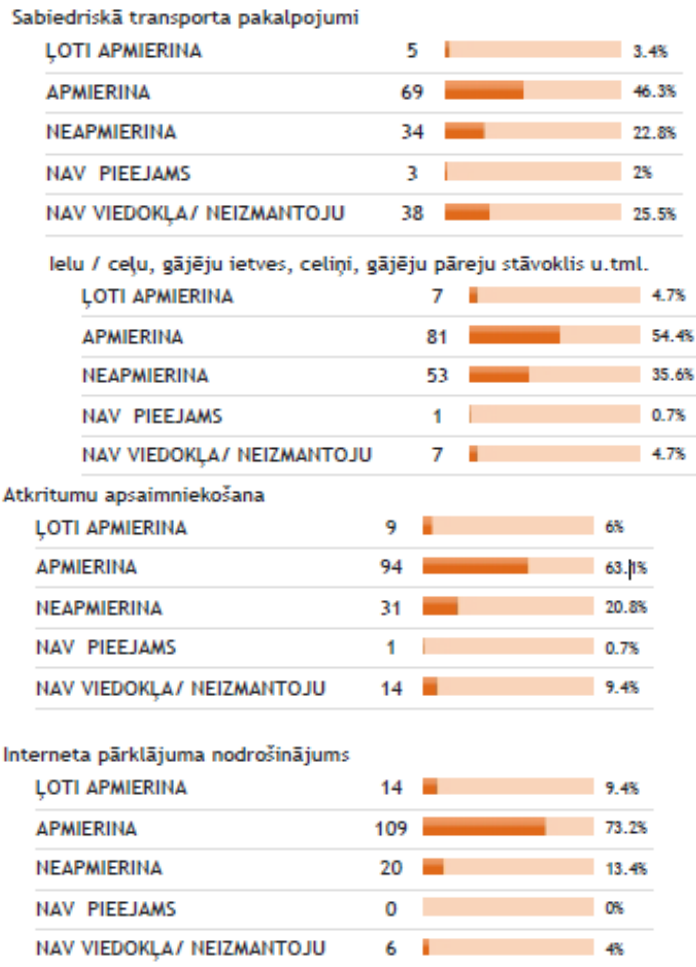
. Lūdzu, novērtējiet, kāda ir šo pakalpojumu un jomu KVALITĀTE Jūsu pilsētā/pagastā:

Centralizētā ūdensapgāde		
ĻOTI APMIERINA	5	3.4%
APMIERINA	82	55%
NEAPMIERINA	24	16.1%
NAV PIEEJAMS	4	2.7%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	34	22.8%

Centralizētā kanalizācija		
ĻOTI APMIERINA	7	4.7%
APMIERINA	76	51%
NEAPMIERINA	21	14.1%
NAV PIEEJAMS	6	4%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	39	26.2%

Centralizētā siltumapgāde		
ĻOTI APMIERINA	3	2%
APMIERINA	61	40.9%
NEAPMIERINA	21	14.1%
NAV PIEEJAMS	12	8.1%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	52	34.9%

Ielu apgaismojums		
ĻOTI APMIERINA	9	6%
APMIERINA	90	60.4%
NEAPMIERINA	33	22.1%
NAV PIEEJAMS	6	4%
NAV VIEDOKĻA/ NEIZMANTOJU	11	7.4%

Iedzīvotāju vērtējums par nosauktajām darbības jomām kopumā ir šāds: katrs piektais respondents ir neapmierināts ar saimnieciskās jomas pakalpojumu kvalitāti, bet 60.5% respondentu ir apmierināti vai ļoti apmierināti.

Prioritātes 3 - VESELĪGA VIDE – mērķu: novadā veidot veselīgu un kvalitatīvu dzīves vides telpu, nodrošināt dzīves kvalitāti aktivitātes.

Īstenoti projekti:

Zivju resursu palielināšana Balvu novada ezeros

Uzsākta un turpinās projektu īstenošana

“Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana Balvu kultūras un atpūtas centrā”
--

Latvijas Pašvaldības savienības projekts "Pašvaldību labie darbi parkos Latvijas simtgadei"

2016.gadā īstenots viens projekts vides aizsardzībā. Turpinās divi projekti – vides labiekārtošanā un siltumnīcefektu gāzu izraisošās emisijas samazināšanā.

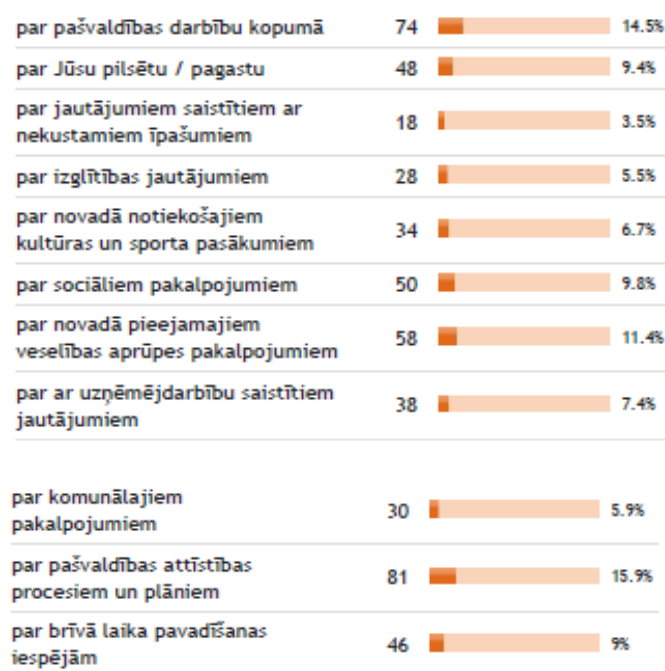
Informācija, kas iegūta veicot iedzīvotāju aptauju, sniedz izpratni par pašvaldības darbības efektivitāti un norāda uz aktivitātēm, kas jāpilnveido un jāpaplašina.

Lai iegūtu plašāku informāciju par novada iedzīvotāju un pašvaldības komunikācijas apriti, respondenti snieguši atbildes uz jautājumiem par iedzīvotājiem nepieciešamo pašvaldības informāciju, tās ieguves veidiem, dzīvesvietas iespējamo maiņu.

Ievērojams respondentu skaits (69.1%) ir norādījuši, ka nav informēti vai daļēji informēti par pašvaldības darbu un 30.9% aptaujas dalībnieku savu informētību par pašvaldības iecerēm un aktualitātēm vērtē kā pietiekamu.

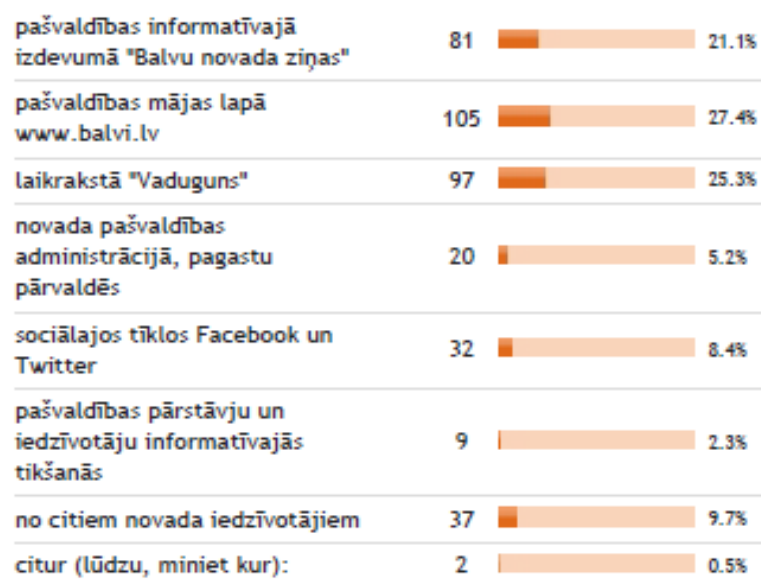
Tāpat iedzīvotāji aptaujas anketās ir norādījuši, ka viņi vēlas vairāk informācijas par pašvaldības attīstības procesiem un plāniem, kā arī par pašvaldības darbību kopumā (sīkāk skat. grafisko attēlu 12. *Kādu informāciju par Balvu novada pašvaldības darbību un sniegtajiem pakalpojumiem Jūs vēlētos uzzināt vairāk?* (vairākas atbildes iespējamas)).

12. Kādu informāciju par Balvu novada pašvaldības darbību un sniegtajiem pakalpojumiem Jūs vēlētos uzzināt vairāk? (vairākas atbildes iespējamas)

Jautājot, kur iedzīvotāji iegūst pilnīgāko informāciju par aktualitātēm pašvaldības darbā, lielākajā atbilžu daļā norādīta pašvaldības mājaslapa www.balvi.lv (27.4% no kopskaita) un drukātais izdevums laikraksts “Vaduguns” (25.3% no kopējā atbilžu skaita). 21.1% atbildēs norādīts, ka pilnīgāko informāciju gūst pašvaldības informatīvajā laikrakstā „Balvu Novada Ziņas”. Tikai nelielā atbilžu skaitā atzīmētas pašvaldības un iedzīvotāju informatīvās tikšanās un pašvaldības administrācijā, pagastu pārvaldēs (sīkāk skat. grafisko attēlu *Kur Jūs visvairāk iegūstat informāciju par Balvu novada pašvaldības darbu?*). Vērojama norise, ka iedzīvotāji aizvien vairāk iegūst informāciju pastarpināti.

Kur Jūs visvairāk iegūstat informāciju par Balvu novada pašvaldības darbību? (vairākas atbildes iespējamās)

Lielākais vairums respondentu (71.1%), atbildot uz jautājumu par iespējamo dzīvesvietas maiņu tuvākajos gados, snieguši noliedzošu atbildi. Iespējamo dzīvesvietas maiņu ārpus novada apsvēruši 24.1% iedzīvotāju (skat. grafisko attēlu *Vai tuvāko gadu laikā plānojat mainīt dzīvesvietu?*). 4.7% aptaujas dalībnieku ir apsvēruši dzīves vietas maiņu novada robežās. Salīdzinot atbilžu dinamiku ar 2015.gadu, palielinājies to respondentu īpatsvars, kuri atbildējuši noliedzoši par iespējamo dzīvesvietas maiņu un samazinājies to atbilžu skaits, kurās norādīta iespējamā dzīvesvietas maiņa ārpus novada.

Vai tuvāko gadu laikā plānojat mainīt dzīvesvietu?

Balvu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam īstenošanas rezultāti

Ilgspējīgas attīstības stratēģijas ieviešanai noteikti uzraudzības rādītāji, lai novērtētu stratēģisko mērķu īstenošanas progresu un novada teritorijas attīstību.

Analizējot rezultātīvos rādītājus, jāsecina, ka būtiskākais rādītājs - iedzīvotāju skaits – pastāvīgi samazinās, un 2016.gada beigās tas jau tuvojas 13 tūkstošiem. 2013. un 2014.gados iedzīvotāju skaita samazinājums ir bijis 2.4%, 2015.gadā samazinājums par 2.5% un 2016.gadā Balvu novadā dzīvojošo ir par 3% mazāks kā iepriekšējā gadā. Attīstības programmas īstenošanas ietvaros no 2012. līdz 2016.gadam novada iedzīvotāju skaits samazinājies par 1494 personām.

Balvu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam ilgtermiņa uzraudzības pamatrādītāji

Mērķis	Rādītājs	Vērtība	2013.g. un attīstības tendence	2014.g. un attīstības tendence	2015.g. un attīstības tendence	2016.g. un attīstības tendence	Ilgtermiņā sasniedzam ais rezultāts	Avots
Apturēt iedzīvotāju skaita straujo sarukšanu	iedzīvotāju skaits	14972 (2013.g. 1.janvāris)	14606 01.01.2014	14257 01.01.2015	13894 01.01.2016	13478 01.01.2017.	Stabils	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
	iedzīvotāju ilgtermiņa migrācijas saldo	-139 (2012.g.)	-181	-161	-195	-227	Samazinās negatīvais saldo	Centrālā statistikas pārvalde
Paaugstināt nodarbinātības iespējas	Ekonomiski aktīvo tirgus sektora vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem	79 (CSP galīgie dati par 2012.g.)	79	81	85	 (CSP dati par 2016.gadu būs publicēti 2017.gada 4.ceturksnī)	Pieaug	Valsts reģionālās attīstības aģentūra, Centrālā statistikas pārvalde
	Bezdarba līmenis %	17,6% (2013. gada marts)	16.6%	15.20%	14.90%	13.50% uz 31.12.2016.	Samazinās	Nodarbinātības valsts aģentūra
	iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju, EUR	286 (2012.g.)	312	337	356	365	Pieaug	Balvu novada pašvaldība

	Teritorijas attīstības indekss	-0.591 (82.vieta, 2012.g.)	-0.821 (91.vieta par 2013.g.)	-0.864 (93.vieta par 2014.g.)	-0.929 (95.vieta par 2015.g.)	Aktuālo informāciju VRAA publicē līdz 1.augustam (par iepriekšējo gadu)	Samazinās, atpaliekoša attīstība, salīdzinot ar vidējo attīstības līmeni	Valsts reģionālās attīstības aģentūra
	Izglītības iestāžu audzēkņu skaits uz 1000 iedzīvotājiem vecumā līdz 62 gadiem (darbspējīgā vecumā)	190 (2013.g. septembris)	207	216	216	227	Pieaug	Balvu novada pašvaldība
Uzlabot pašvaldību, uzņēmumu un iedzīvotāju sadarbību	Sadarbības projektu skaits	-	5	8	5	-	Pieaug	Balvu novada pašvaldība
	Novada deputātu, administrācijas un sabiedrības kopīgu pasākumu skaits	-	2	2		3	Pieaug	Balvu novada pašvaldība
Ilgtermiņi apsaimniekot dabas resursus	Apstrādātas lauksaimniecībā izmantojamās zemes īpatsvars	67.2% (2013.g. oktobris)	81.7%	79.4%	83.7%	80.1%	Pieaug	Lauku atbalsta dienests, Balvu novada pašvaldība

2016.gadā ir noticis kritums lauksaimniecībā izmantojamās zemes apstrādē, pēc Lauku atbalsta dienesta apsekojuma, tās īpatsvars ir samazinājies, salīdzinot ar 2015.gadu. Pārskata gadā apstrādāti 32517ha jeb 80.1% no kopējās platības. Kopta lauksaimnieciski izmantojamas zemes platība samazinājusies par 1742 ha salīdzinot ar 2015.gadu.

Arī stratēģiskā mērķa - Apturēt iedzīvotāju skaita straujo sarukšanu – rādītājiem ir negatīva dinamika, neskatoties uz rezultātiem bezdarba samazināšanā, infrastruktūras sakārtošanā un izglītības pieejamībā, kultūras, sporta un sociālo pakalpojumu nodrošināšanā. Dzimušo bērnu skaits nenodrošina iedzīvotāju pieaugumu, jo augstās mirstības un negatīvās migrācijas rādītāji palielinās ik gadu. Novada sabiedrība kopumā sarūk un noveco.

Pieaug negatīvs novada teritorijas attīstības līmeņa indekss (TAI), kas pēc 2015.gada datiem ir -0.929 (95.vieta starp novadiem).

Pozitīva dinamika ir šādiem ilgtermiņa uzraudzības pamatrādītājiem - bezdarba līmeņa samazinājums, palielinājušies iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi uz 1 novada iedzīvotāju, pieaudzis izglītības iestāžu audzēkņu skaits attiecībā 1000

iedzīvotājiem darbaspējīgā vecumā, ekonomiski aktīvo tirgus sektora vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem, novada deputātu, administrācijas un sabiedrības kopīgu pasākumu skaits pieaudzis (t.sk. organizēti pasākumi "Uzņēmēju brokastis").

Pašvaldības, uzņēmumu un iedzīvotāju sadarbības rādītāja izaugsme 2016.gadā nav notikusi.

Secinājumi, priekšlikumi

Balvu novada attīstības programmas īstenošanas uzraudzības ziņojums sniedz informatīvu un analītisku informāciju, kas atspoguļo norises un tendences, aktivitātes novadā 2016.gadā.

2016.gadā Balvu novada attīstības programmā 2011.-2017.gadam noteikto rīcību aktivitātes uzsāktas, balstoties pašvaldības budžeta iespējām, Eiropas Savienības fondu un programmu un citu ārvalstu finanšu resursu pieejamību.

Pamatojoties uz Eiropas Savienības (ES) fondu 2014.-2020. gada plānošanas perioda darbības programmu „Izaugsme un nodarbinātība”, kas nosaka ES fondu investīciju principus, sasniedzamos rezultātus un atbalsta jomas nākamajiem septiņiem plānošanas perioda gadiem, Balvu novada attīstības programmas aktualizētajā investīciju programmā 2014.-2017.gadam, iekļautas projektu aktivitātes, kas balstās uz darbības programmas „Nodarbinātība un izaugsme” un Latvijas lauku attīstības programmas 2014.-2020. definētajām prioritātēm un atbilst novada prioritārajiem mērķiem.

Prioritātē 1- Veselīgi domājošs novads- noteiktas 79 aktivitātes. Līdz 2016.gada beigām nav uzsāktas darbības 16 aktivitātēs, t.sk. ir 5 projekti, kuru īstenošanas termiņi ir no 2017.gada.

Prioritātē 2- Veselīgs novads- noteiktas 48 aktivitātes. Līdz 2016.gadam nav uzsāktas darbības 15 aktivitātēs, t.sk. ir 2 projekti, kuru īstenošanas termiņi ir no 2017.gada.

Prioritātē 3- Veselīga vide- noteiktas 45 aktivitātes. Līdz 2015.gadam nav uzsāktas darbības 16 aktivitātēs, t.sk. ir 1 projekts, kura īstenošanas termiņš ir no 2017.gada.

Rīcību plāna un Investīciju programmas aktivitātēm, jāsasauca ar pašvaldības budžeta pasākumiem, nodrošinot, ka attīstības programmā iekļautie pasākumi sekmēs izvirzīto mērķu sasniegšanu, taču papildus ir veicama sasaistes procesa starp teritorijas attīstības plānošanu un novada budžeta plānošanu pilnveidošana.

Infrastruktūras uzlabošanas jomā, dzīves vides kvalitātes uzlabošanā pēdējos gados ir veikti ievērojami ieguldījumi, taču joprojām tie nav pietiekami, jo iedzīvotāju aptaujās norādīts uz trūkumiem dažādās sfērās.

Nepieciešams turpināt darbu pie pašvaldības sabiedrisko ēku sakārtošanas, daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku apsaimniekošanas un energoefektivitātes uzlabošanas aktivizācijas, ceļu, ielu, veloceļu un ietvju seguma izbūves un rekonstrukcijas, komunālo pakalpojumu kvalitātes uzlabošanas un paplašināšanas.

Kā vienu no būtiskiem iemesliem, kāpēc nav veiktas visas plānotās projektu aktivitātes, var nosaukt finanšu resursu trūkumu, jo arī 2016.gadā vēl pilnībā nav pieejamas Eiropas Savienības atbalsta programmas, noris normatīvo aktu korekcijas. Pārskata gadā turpinājās jaunā Eiropas Savienības fondu plānošanas perioda 2014-2020 normatīvo aktu bāzes pilnveidošana un projektu iesniegumu atlases kārtu izsludināšana praktiski tik sākas.

Novada attīstības programmā un ilgtspējīgas attīstības stratēģijā noteiktie uzraudzības rezultatīvie rādītāji, kas raksturo mērķu un prioritāšu sasniegšanai veikto darbību efektivitāti un palīdz novērtēt procesu virzību. Sasniedzamie rezultatīvie rādītāji norāda uz neviennozīmīgi vērtējamu novada attīstību, jo galvenais rādītājs- iedzīvotāju skaits – pastāvīgi samazinās. Tas liecina, ka vidēja termiņa rezultāts nebūs sasniegts un stratēģiskā mērķa izpilde būs apdraudēta.

Aptaujas rezultātā iegūtā informācija liecina, ka, lai gan uzlabojas novada vispārējie ekonomiskie rādītāji – samazinās bezdarbs, pieaug darba alga, ir pieejami kvalitatīvi pakalpojumi, uzlabota infrastruktūra, tomēr pieaug demogrāfiskā slodze, kas norāda apgādājamo iedzīvotāju skaita pieaugumu pret darbības vecuma iedzīvotāju skaitu. Un bērnu, iedzīvotāju darbības vecumā samazinājuma tempi ir augstāki nekā personām pēc darbības vecuma.

Anketēšanas rezultāti norāda, ka nepieciešams pilnveidot uzņēmējdarbības atbalsta instrumentus, t.sk. ieviest grantu shēmu biznesa ideju atbalstam, un paplašināt nodarbinātības veicināšanas aktivitātes.

Jāveicina tiešā komunikācija ar iedzīvotājiem par pašvaldības aktualitātēm un novada attīstības perspektīvām.

Noslēdzot kārtējo uzraudzības ziņojumu par Balvu novada attīstības programmas īstenošanu, ir jāsecina, ka novada attīstības programmas rīcību īstenošanas rezultatīvo rādītāju pozitīvā dinamika, ekonomisko rādītāju izaugsme, neliecina par pašvaldības tautsaimniecības problēmu mazināšanos, jo pieaugums pie tik zemām bāzes vērtībām nav pietiekošs, un novada teritorijas sociālekonomiskā iztukšošanās liecina par sistēmisku un ieilgušu reģionālās politikas problēmu, kuru vietējā pašvaldība nevar ne novērst, ne atrisināt.

Pielikumā:

Balvu novada attīstības programmas 2011.-2017.gadam Investīciju programmas 2016.-2017.gadam izpilde 2016.gadā.

Ziņojumu sagatavoja
Balvu novada pašvaldības
Finanšu un attīstības
nodaļas plānotāja
V.Vancāne